
Samson

Et skuespil af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Samson	4
Metadata om værket	4
Titel	6
1. Akt: I	6
2. Akt: II	35
3. Akt: III	65
4. Akt: IV	96

Samson

Kilde Munk, Kaj. 1949. "Samson", i *Mindeudgave: Pilatus og andre Skuespil*, 95-190, København: Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck. *Samson* blev skrevet under pseudonymet Harald Kaj, formentlig i perioden december 1917 til februar 1918, her gengivet efter den første trykte udgave i *Mindeudgaven*.

Indledning

Skuespillet er blevet til i julen 1917, hvor Munk efter sit 1. semester på teologistudiet i København var hjemme i vante omgivelser på ferie hos familien på Lolland. Som i *Pilatus* skrevet tidligere samme år og i *En Idealist* (skrevet 1923) behandler *Samson* bibelsk materiale. I modsætning til de to andre er skuespillet *Samson* dog aldrig blevet opført.

Munk tager med *Samson* livtag med en af Det gamle Testaments kendte og dramatiske fortællinger, nærmere betegnet fortællingen om den kæmpesterke Samson (GT: Dom. 13-16), der pga. sin svaghed for kvinder satte Guds gave over styr, men som gennem umenneskelig fornedrelse og tugtelse samt sin egen døds offer omsider fik hævn. Munks dramatisering er dog ikke en kopi af den bibelske fremstilling, men afviger på flere punkter herfra. Fx er Samsons fortid med ægteskabet til en filisterkvinde ikke medtaget, mens den centrale figur, Rebekka, til gengæld er opdigtet.

Samson som figur eller motivet vedr. Dalilas forførelse af Samson har dog inspireret mange andre end Munk, og der findes utallige 'Samson-værker' inden for andre kunstarter bl.a. litteratur, film, musik, maler- og skulpturkunst, værker som i vidt forskellig grad behandler det bibelske grundmateriale. Hos Munk kan man ligefrem tale om et decideret Samson-motiv, der igen og igen vender tilbage i forfatterskabet. Martyrtanken, det at et menneske må kæmpe, lide og dø for sit kald, er nært forbundet med Samsons endeligt og kan iagttages flere steder i dramatikken, bl.a. *Under Lidelsens Naade* (1919) og *Sejren* (1936), men måske tydeligst i de stærke figurer, Alma Jensen i *Havet* og *Menneskene* (skrevet 1929) og Fader Lorents i *Niels Ebbesen* (1942).

Mht. formen skal det bemærkes, at *Samson*, ligesom *Pilatus* (1917) og *De Udvalgte* (1933), er skrevet på vers, hvilket understreger den historiske distance til stoffet – i hvert fald ses samme tendens også i skuespillet om den romerske digter og filosof Lucretius (98-55 f.Kr.) *Fra Tidehvervet* (skrevet 1928). Konsekvensen af replikker på vers er, at skuespillet formmæssigt i højere grad peger på sig selv som konstrueret, som kunst, og ikke som fx

Rasmine (1915) eller *Havet og Menneskene* langt mere realistisk efterligner hverdagens sprogbrug – endog på henholdsvis lollandsk og vestjysk dialekt!

Vi følger her den første trykte udgave, nemlig fra *Mindeudgaven: Pilatus og andre Skuespil* (1949); men der foreligger et andet, sandsynligvis senere manuskript til første akt.

Samson

1

1. Akt: I

Bækken Sorek² rislende frem. Tindrende Solskin. Ved Bækken en lille, yndig Hytte. Rebekka kommer ind med et lille Kar, opdager Bækken og løber glædestraalende hen til Vandet.

- (1) Rebekka: (*raaber*) Kom, skynd dig, gamle Fader! Her er Vand!
Her, sæt dig, lad mig bade dine Fødder!
- (2) Gamle Samgar: (*kommer vaklende ind. Synker sammen*) Tak, Datterlil! jeg mægter næppe mer.
- (3) Rebekka: (*henter Vand, lader ham drikke og bader hans Fødder, mens hun dæmpet synger*)

Hvorlænge, vor høje,
almægtige Drot^a,
skal endnu vi døje
Filistrenes^b Spot,
skal Afmagt og Møje
og Trældom nedbøje
dit kuede Folk?

^aDrot: Bruges i dag som en poetisk betegnelse for konge eller fyrste. Beslægtet med "dronning". [ODS]

^bFilistrenes: Filistrene var oprindeligt et navn på et semitisk folk i oldtidens Palæstina, som var israeliternes værste fjender. Konflikten mellem de to folk beskrives i GT: Dom. 13-16. [BOE]

¹Samson: Jf. den bibelske fortælling om den kæmpestærke Samson (GT: Dom. 13-16).

²Sorek: Navnet på den dal, hvor Dalila ifølge Bibelen boede. [BOE]

Naar vil for vor Brøde
^adu stille din Harm
 og lammende møde
 Filistrenes Arm
 og fylde med Grøde
^bdet hærgede, øde,
 udhungrede Land?

^aBrøde: Betegner en handling, hvorved man forser sig alvorligt, en overtrædelse eller skyld. [ODS]

^bGrøde: Beslægtet med "at gro". Ordet bruges særligt om planter i betydningen vækst, trivsel, frodig udvikling og især om den første vækst tidligt på året. [ODS]

Om Lynstraalen suste
 med dræbende Agt —
 om snarligt du knuste
 Filistrenes Magt!
 Med Lovsang da bruste
 dit lykkeberuste,
 befriede Folk.

Sesaa, min Fader, styrked det dig lidt?

- (4) Samgar: Ja. Tak, Rebekka! Lad os videre!
 Bort! Bort herfra! Langt heller falder jeg
 i Dødsenssygdom end i *deres* Magt.
(Han rejser sig ved hendes Hjælp, da en ung Filister kommer styrtdende med en Flok i Hælene.)
- (5) Filisteren: *(i Løb)* Den, der kan fange mig, ham lover jeg — —
(Ser Rebekka og standser) : Ha, hvad er det?
- (6) De andre: Hvad? Hvor? Hvi³ standser du?
- (7) Den første: Ser I da ikke
- (8) En anden: Jo, en Hind⁴! En Hind!
(De omringer Samgar og Rebekka.)
- (9) Den første: Hvad hedder du?

³Hvi: "hvorfor".

⁴Hind: Betegner hundyret hos hjortefamilien. [ODS]

- (10) Samgar: Jeg hedder Samgar — —
- (11) Den første: Aah —
Luk Mund, omskaarne Hund! Hvad bryder vi
os om, hvad du — Nej, det er hende her!
Hvad hedder du?
- (12) Samgar: Rebekka hedder hun
og er — —
- (13) Den første: Hvis ikke strax du tier stille,
saa skal vi sprætte dig din Mave op,
Ægyptertræl og Trækassetilbeder⁵!
Du kan vel svare selv, du dejlige!
- (14) Rebekka: (*uden at se op*) Rebekka kaldes jeg.
- (15) Den første: Hvad, mine Fæller?
Hun overgaar vist selveste Dalila.
- (16) En anden: Ja, hvilket Haar!
- (17) En tredie: Og hvilke hvide Arme!
- (18) En fjerde: Og Hals og Bryster!
- (19) En femte: Og et yndigt Aasyn⁶!
- (20) Den første: Og hendes Ben! Ja, dejlig er hun.
- (21) Alle: Dejlig!
- (22) En af dem: Hvem fik du til at lave sligt et Kunstværk,
du gamle Hund? Du selv har da ved Dagon

⁵Trækassetilbeder: Ordet "trækasse" hentyder her til "Pagtens Ark", der stod i det allerhelligste i tabernaklet (jødernes tæpedækkede træhelligdom under vandringen i ørkenen) og bl.a. indeholdt Arons Stav og tavlerne med De ti Bud. jf. GT: 4 Mos. 18.

⁶Aasyn: Bruges her synonymt med "ansigt". Ordet bruges hyppigt i Bibelen i udtryk som fx "vandre for Guds åsyn". [ODS]

⁷ej kunnet — —

- (23) En anden: Det er en Umulighed.
En Jødehund har ingen Skønhedssans,
har aldrig kunnet lave sligt et Pragtværk.
- (24) En tredie: Vi to har ellers mange Gange fundet,
at Jøderne har ogsaa kønne Ting
i den Henseende.
- (25) Den første: Jeg tror ved Dagon
ej, at der findes blandt Filistrene
saa yndefuld en Mø.
- (26) En anden: Hvad vil du da
med hende?
- (27) Den første: Tage hende hjem til mig.
(*Lille Pause.*) Og holde hende dér som — — —
- (28) En anden: Jo, det tror vi.
Men du fandt hende ikke mer end vi.
- (29) De andre: Nej, du fandt hende ikke mer end vi.
- (30) Den første: Husk paa, jeg er jer Høvdings Søn.
- (31) En anden: En Høvding
skal ikke slæbe af med hele Byttet,
og endnu mindre skal en Høvdings Søn.
- (32) Den første: Jeg vil nu have Pigen, og saa kan
I andre ellers sige, hvad I vil.
- (33) En anden: Vel kan du løbe fra os allesammen,
men magte alle os — —

⁷Dagon: "Dagon", nærorientalsk gud kendt fra 2000 f.Kr. I Det gamle Testamente optræder Dagon under navnet Dagon som en af filistrenes guder (fx GT: 1. Sam. 5,2 og Dom. 16,23). [DSD]

- (34) Samgar: Jeg beder eder — —
- (35) To andre: Ti stille du!
- (36) En fjerde: Hvis oftere du knyer,
saa skal du heller aldrig mere kny⁸.
- (37) Den første: (*fortrædelig*) Hvad vil I da?
- (38) En anden: Nu, dele hende, som
vi altid deler Byttet mellem os.
- (39) Den første: Men hvad faar jeg som Høvdingsøn og den, der
fandt hende først?
- (40) Nogle: (*raadvildt*) Hvad skal vi give ham?
- (41) En: Nu! Forretten naturligvis! hvad ellers?
- (42) Den første: Ja, dermed er jeg fuldelig tilfreds.
- (43) En anden: Saa er det afgjort. Nu lidt lystigt fat!
(*Griber fat i hende.*)
- (44) Rebekka: (*vrider sig løs*) Hvad vil I mig? jeg beder — lad os gaa,
mig og min gamle Fader! Ophold ej os!
Vi haster. Vi — — —
- (45) Den første: Det gør vi ogsaa, Fæller.
Nu lystigt — — —
- (46) Samgar: (*fortvivlet*) Ikke een skal røre hende,
saa længe jeg kan røre Haand og Fod.
- (47) En: Det varer heller ikke længe, Hund.
(*Griber fat i ham for at kvæle ham.*)

⁸kny: Lydord som betegner det at give en svag lyd fra sig, en mumlen eller brummen - især mht. at signalere utilfredshed, uenighed: det at mukke. [ODS]

- (48) En anden: Nej, det er altfor snildt. Lad være, du!
Hvad skal vi gøre med det usle Dyr?
- (49) En tredje: Stik ham hans dumme Øjne ud, og klip
hans Fingre af.
- (50) En fjerde: Vi bød ham lukke Mund.
Det kunde den omskaarne Djævel ikke.
Saa snit hans skidne Jødetunge ud,
og lad os sy hans dumme Kæber sammen!
- (51) Den første: Nej, vil I rigtig pine ham?
- (52) Alle: Ja, ja, ja.
- (53) Den første: Saa bind ham godt, og stil ham paa et Sted,
hvor han med sine egne Øjne ser,
hvordan vi handler med hans søde Datter!
Saa kan vi siden stikke Øjne ud
og skære Tunge af og brænde ham.
- (54) Alle: Det vil vi. Det er morsomt. Muntert fat!
- (55) Rebekka: (*kaster sig paa Knæ*) Aah! Vis Barmhjertighed og —
- (56) De andre: Muntert fat!
(*Griber fat i hende. Samgar slaar fortvivlet om sig.*)
- (57) Den første: Hold dem et Øjeblik!
(*Ind i Hytten og tilbage med et Reb.*) Her er et Reb.
(*Leende*) : Sit Garn har nu Dalila atter ude.
Saa ind i Hytten med den dejlige.
Dér har vi mere uforstyrret Ro.
(*De slæber hende trods forbitret Modstand hen mod Hytten.*)
- (58) Samgar: (*skriger fortvivlet og vælter sig i sine Baand*) Abrahams, Isaks, Jakobs⁹ —
Israels Gud!

⁹*Abrahams, Isaks og Jakobs*: Abraham er ifølge Det gamle Testamente (1. Mos. 11-25) den ældste stamfader til Israels folk. Abrahams kone, Sara, var ufrugtbar og fik besøg af Gud, der lovede, at Sara skulle få en søn det følgende år. Denne søn, Isak, fik med Rebekka to tvillingsønner, Esau og Jakob, som hver især blev forfædre til folkeslag, edomitterne (Esaus efterkommere) og israelitterne (Jakobs efterkommere). [BOE & DSD]

Frels dit — frels mit ulykkelige Barn!
(*Det lykkes Rebekka at vride sig løs. Hun løber. De andre efter.*)

(59) Samgar: Tak, Israels Gud, Tak, Herre, for din Hjælp.

(60) Dalila: (*kommer ud af Hytten, ser efter dem og gaar hen til Samgar*) Nu, Jødetræl, hvor meget byder du mig, hvis jeg kan skaffe dig din Datter fri?

(61) Samgar: Hun er jo — — —

(62) Dalila: Fangen snart paany. Javist.

(63) Samgar: Nej, hvis du anede, hvor hun kan løbe!

(64) Dalila: Ja, hvis *du* anede, hvor *han* kan løbe, vor Høvdings Søn. — Men hvad? Der faldt han jo. Forvred han Foden? Ja, han halter stærkt — —

(65) Samgar: (*jublende*) Dér ser du Israels underfulde Gud; han mægter alt.

(66) Dalila: Giv Tid! De andre unge indhenter hende nok.

(67) Samgar: Nej, nej.

(68) Dalila: Men hvis de nu gør det, hvad tilbyder du mig saa for at redde hende.

(69) Samgar: Men det gør de ikke.

(70) Dalila: (*opfarende*) Fordømte, trættekære Jødehund, hvad byder du da for dit eget Aadsel, hvad vil du give mig, hvis jeg kan redde dig selv fra grusomst Pinselskval og Død?

(71) Samgar: Hvad bryder jeg mig om mig selv, naar nu jeg ser min Datter frelst ved Herrens Naade.

- (72) Dalila: Omskaarne Gniertræl! — Hvad? Denne Vej!
(*Rebekka i vild Flugt over Scenen uden at se eller høre noget som helst. Kort efter de andre uden Føreren, stønnende og rasende.*)
- (73) Dalila: Stands. Aldrig naar I hende paa slig Vis.
- (74) En: Hvorledes da?
- (75) Dalila: (*peger paa Samgar*) Pin ham, saadan han skriger!
Saa skal I se.
- (76) Filistrene: Ja, pin den Jødehund!
(*De kaster sig over ham.*)
- (77) Dalila: (*skriger*) Pin ham! Slaa ham ihjel, den gamle Træl!
- (78) Samgar: I tvinger ej et Skrig fra mine Læber.
Saa kan I gøre ved mig, hvad I vil.
- (79) En: Det bli'r der fler end du om at bestemme.
- (80) Dalila: (*triumferende*) Se, hun er standset, hun er standset alt.
Skrig, gamle, raadne Aadsel! — Vil han ikke?
Skrig I som han! — Haha! hun kommer alt.
(*De giver sig til at skrige som i Smerte.*)
- (81) Samgar: Rebekka, løb. Bryd dig kun ej om mig!
Løb kun — — —
- (82) Anføreren: (*kommer haltende ind*) Stop Munden paa ham!
(*De gør det.*) Tak, Dalila!
Tak for dit snilde Raad, raadsnare Kvinde!
Det skal jeg huske dig med røden Guld.
- (83) Dalila: (*idet hun gaar ind i Hytten*) Du ved, hvad højst jeg skatter, Høvdingsøn.
- (84) Rebekka: (*s fortvivlet tryglende Stemme*) Fat Naade med min gamle, syge Fader!
Barmhjertighed —
- (85) Anføreren: Vi piner ham til Døde,
saafremt du ikke overgiver dig.

- (86) Rebekka: (*ind*) Gør ved mig, hvad I vil, vil blot I love, at I vil lade ham gaa uskadt bort.
- (87) Anføreren: Det lover vi dig.
- (88) Rebekka: Aah! saa slip ham løs!
- (89) Anføreren: Først maa vi sikres, at du ikke løber. Gaa to derhen! — Du viger? Pin ham saa!
- (90) Rebekka: (*skriger*) Nej, nej, jeg bliver.
(*De to, der har nærmet sig hende, styrter i Løb og griber hende.*) Lad kun Fader gaa!
- (91) De to: Her er hun. Hun er fangen.
(*De trækker hende frem.*)
- (92) Anføreren: Ind i Hytten!
Her ind i Hytten med dem begge to!
- (93) Samgar: Rebekka! Aah, hvi fristede du Herren?
Skønt han saa naadig havde hjulpet os.
Nu tør jeg ikke bede mer om Hjælp.
(*Rebekka lader sig viljeløs føre hen mod Hytten. Samgar gør den Modstand, han kan, mens han skriger:*) Hjælp, Israels Gud! Hjælp mod Filistrene!
- (94) Samson: (*kommer rolig, langsom, vældig ind*) Hvad ser jeg her?
- (95) Den bageste af Filistrene: (*til Samgar*) Luk Mund, du Jødeskraalhals!
(*Han slaar Samgar, men opdager derved Samson.*) Ah!
(*Han slipper Samgar og flyer.*)
- (96) Samson: En Filister!
(*Bøjer sig og tager Rebekkas Kar og slynger det efter ham. Man hører det splintres, hører et Rædselsskrig og Faldet af en Krop.*) Hvad er dette her?
(*Hans Lokker begynder at flagre. Han griber fat i Føreren og en til og tvinger dem let i Knæ. Rebekka synker udmattet ned ved Tærskelen. En vil flygte, men Samson rækker sit Ben frem, saa han styrter. Samson sætter Foden paa ham. De andre staar som lammede.*)

- (97) Samson: Filistertrælle! Hvad betyder dette?
(*Alle tier.*) Nu! Svar mig! Jeg forlanger klar Besked.
- (98) Samgar: O, priset være Israels stærke Gud!
Han har os reddet fra Filistervold.
- (99) Samson: Du gamle Mand, fortæl, hvad her er hændet!
Filisterhundene har Stumhed slagen.
- (100) Samgar: O, men de snærer, disse skarpe Baand.
- (101) Samson: Bi¹⁰ lidt! Saa skal du vorde fri for dem.
- (102) Den ene, han holder fast: (*skriger*) Hjælp! Aah! Han brækker Halsen paa — — Jeg dør — —
- (103) Samson: (*vrider ham bag over med den ene Haand og smider ham saa til Jord*) Nu kan du roligt raadne, døde Krop.
- (104) Føreren: (*i vild Rædsel*) Aah, skaan mig, skaan mig, Samson! Alt mit Guld ' og alt min Faders Guld — aah, dræb mig ikke!
Jeg trygler dig — —
- (105) Den, Samson træder paa: Omskaarne Jødehund, du knækker mig min Rygrad. Slip mig, eller Filisterguderne skal — aah! min Ryg!
(*Han ruller rundt og dør.*)
- (106) Føreren: (*jamrende*) Aah, Samson, skaan mig! skaan — —
- (107) Samson: Jeg kender dig.
Jeg ved, din Fader er den største blandt Filistrene. Nu vil jeg høre, hvad I har bedrevet, for at jeg kan skønne, om du skal pines, før jeg dræber dig.
(*Smider ham til Jord og sætter Foden paa ham. River Samgars Baand over, som var de Sytraade.*) Nu gamle, sig mig saa, hvad her er sket!

¹⁰Bi: Ældre ord eller dialektalt for "at vente". [ODS]

- (108) Samgar: (*rejser sig tungt*) Ha! du er Samson.
- (109) Samson: Saadan kaldes jeg.
- (110) Samgar: (*hen til Rebekka og rejser hende, hun synker sammen igen*) Min stakkels Datter! Arme, lille Pige!
Saadan har disse uomskaarne Hunde — —
(*Ser op mod Himlen.*) Tak, Herre, for din naadefulde Hjælp!
- (111) Samson: Pas paa, at Hunden der ej slipper bort,
saa skal jeg hjælpe Pigen her til Liv.
(*Løfter hende let op.*) Ha, du er dejlig! Hvad er eders Navn?
- (112) Samgar: Mit Navn er Samgar, og min Datter hedder Rebekka.
- (113) Samson: (*bærer hende hen til Bækken*) Hun er yndefuld at se.
(*Han bader hendes Aasyn i Vandet.*)
- (114) Rebekka: Tak, Herre, Tak for eders Hjælp og Bistand.
- (115) Samson: (*smilende*) Min Løn og Tak skal senere du give.
- (116) Filistrene: (*lister imens bort med Ligene; kun Føreren bliver, bevogtet af Samgar*)
- (117) Rebekka: O, hvor jeg styrkes ved det svale Vand!
- (118) Samson: Fortæl mig saa, med dine søde Læber,
hvad her er vederfarede¹¹ i Dag!
- (119) Rebekka: Ja, Far og jeg kom gaaende udmattet
— vi havde allerede gaaet længe —
og saa kom disse Hunde os paa Sporet
og vilde —
(*Hun standser.*)
- (120) Samson: Bi, Filisterhunde! Bi!
Sig, har I end en lang Vej hjem?

¹¹vederfarede: Bruges især som et højtideligt eller gammeldags udtryk for ”at ske”, ”at hænde”. Jf. det tyske ”widerfahren”.
[ODS]

- (121) Rebekka: Nej, ikke
saa lang en Vej, men vi er begge trætte,
og Farerne — —
- (122) Samson: Jeg skal ledsage jer,
saa saare jeg har straffet Hunden der.
Men du skal lønne mig.
- (123) Rebekka: Jeg ejer intet.
- (124) Samson: Du ejer tvende¹² røde, modne Druer,
dem vil jeg presse Vinens Sødme af.
- (125) Rebekka: (*bævende*) Du Herrens store, stærke Kæmpe, du, der
skal frelse Herrens Folk fra Trælleaaget!
- (126) Samson: Jeg har dig kær, Rebekka, skønt jeg aldrig
har set dig før.
- (127) Rebekka: Den store Kærlighed
behøver ingen Vane for at fødes.
- (128) Samson: (*slaar sine Arme om hende*) Du lifligste blandt alle Jordens Kvinder,
som Samsons Øje end har hvilet paa!
- (129) Rebekka: O, jeg fortjener ikke, at den største
af Herrens Tjenere —
- (130) Samgar: Hjælp! Hjælp! Han løber!
- (131) Samson: Hvad nu? Jeg glemmer¹³ mig.
(*Er i et Spring henne ved den alt¹⁴ frigjorte Fører og griber ham.*) Filistertræl,
du tror at kunne flygte bort fra Samson.
(*Dalila træder frem i Døren uden at bemærkes af nogen.*)

¹²*tvende*: Nu kun poetisk eller højtideligt. Kommer af det oldnordiske "tvennir" (to indbyrdes forskellige) og betyder "to". [ODS]

¹³*glemmer*: Betyder i denne sammenhæng at opføre sig ukorrekt, at forglemme sig på grund af tankeløshed, ophidselse eller lignende. [ODS]

¹⁴*alt*: I denne sammenhæng betyder alt "allerede". [ODS]

- (132) Føreren: Aah, Skaansel! Skaansel! Al mit Sølv og Guld — —
- (133) Samson: (*ryster ham*) Dit Sølv og Guld!
- (134) Føreren: (*skriger*) Alt, hvad jeg har og ejer — —
- (135) Samson: (*ler*) Med andre Ord, dit Liv!
- (136) Føreren: Gør mig til Træl!
mishandl mig som din Træl! men — spar mit Liv.
- (137) Samson: (*holder ham op i Skuldrene*) Ja, kan du gøre rigtig Rede for,
hvad før du vilde, skal jeg spare dig.
- (138) Anføreren: (*jamrende*) Jeg vilde — ja — jeg mente — ja — vi kom — for —
vi vilde —
- (139) Samson: Skynd dig lidt, for ellers frygter
jeg for, du ikke naar at faa det sagt.
En Mand med knækket Hals skal tale daarligt.
- (140) Føreren: Aah, skaan mig, skaan mig!
- (141) Samson: (*ler*) Naa, hvad vilde du?
- (142) Føreren: Jeg vilde — aah — min Hals — du knækker — spar mig!
jeg — bare — vilde — og Dalila dér —
(*peger mod Hytten.*)
- (143) Samson: (*ser derhen; haanligt leende*) Dalila!
(*Forfærdet.*) Da-Dalila? — Hvo er hun? — —
(*Hans Arm synker. Taget slappes.*) — Dalila.
- (144) Dalila: Hil dig, Samson!
- (145) Samson: (*som tryllet*) Hil — dig — ogsaa!
— Dalila? — Du Dalila! — Gudemø!
- (146) Rebekka: (*griber ham i Armen*) Hvad er der, Samson?

- (147) Samson: Ser du — ser du ikke?
- (148) Samgar: Den onde Kvinde!
- (149) Samson: Englen, Englen hist.
- (150) Dalila: Hil dig, min Samson.
- (151) Samson: Hvo er du?
- (152) Dalila: Dalila.
- (153) Samson: Hvo er Dalila?
- (154) Dalila: En, der elsker dig.
- (155) Samson: (*vaklende*) Du? Elske? Mig?
- (156) Rebekka: Hør ej paa Fristerinden!
- (157) Samgar: Nej, vogt dig for din Svaghed, stærke Samson!
- (158) Rebekka: Min elskte Samson, følg os, som du loved!
- (159) Dalila: Hil dig, min Samson!
- (160) Samson: (*slipper Føreren, der kravler bort*) O, hvad vil du mig?
- (161) Samgar: Filisterinden vil forraade dig.
- (162) Rebekka: Tro ikke Slangen! Kundskabs Frugt er bitter¹⁵.
- (163) Dalila: Hil dig, min Samson!
- (164) Samson: O, hvad vil du mig?

¹⁵Tro ikke Slangen! Kundskabs Frugt er bitter: Reference til syndefaldet i Paradis jf. GT: 1. Mos. 3.

- (165) Dalila: Filistrens Svaghed vil jeg lade hvile
i Jødens Styrke.
- (166) Samson: Jeg forstaar dig ikke.
- (167) Dalila: Vil lyde trods mit Folks Forbitrelse
mit Hjertes Stemme. — Jeg vil elske dig.
- (168) Samson: Dalila!
- (169) Dalila: Se, mit Hjerte hvisker til mig:
Den Skam skal overgaa Filisteren,
at Israelitten bli'r den stærkeste.
Jeg lyder trods mit Folk mit Hjertes Lov.
Gør ved mig, hvad du vil! jeg er din Trælkvind¹⁶;
jeg synker for dig snær't i Elskovs Lænker.
Min Samson, tror du, du kan elske mig? (*Hun breder Armene ud. Samson iler mod hende.*)
- (170) Samson: Dalila!
- (171) Samgar: (*springer foran ham*) Overvej — —
- (172) Rebekka: (*med Taarer i Øjnene*) Hvor kan du, Samson!
- (173) Samson: Hvad vil I? Hvad er dette?
- (174) Samgar: Tænk dig om!
Du, som er udvalgt af den levende
og sande Gud til med din Arm at frelse
hans eget Folk fra Nød og Fjendevold,
betænk dig, før du viljeløs og daaret
¹⁷selv giver dig i disse Fjenders Vold!
- (175) Rebekka: Og du, som sagde, at du elskte mig!

¹⁶Trælkvind: Det samme som "trælkvinde", kvindelig træl, slavinde. [ODS]

¹⁷daaret: Betyder at lade sig føre bag lyset, vildlede, bedrage, skuffe eller narre. [ODS]

- (176) Samson: (*forvildet*) Hvordan?
- (177) Dalila: Min Samson!
- (178) Samson: (*kaster sig i hendes Arme*) Dejlige Dalila.
Du yndefuldeste blandt Jordens Kvinder!
- (179) Dalila: Hvor vil Filistrene dog hade mig
og efterstræbe mig, naar de erfarer,
at jeg, hvem vore Ynglinge har kaldt for
den dejligste, har givet mig til den, som
de hader højest, og de frygter mest!
da skærm mig, Samson, med din stærke Arm!
- (180) Samson: Dér har du givet mig et tifold større
og tifold lifligere Hverv end at
beskærme Jødefolket mod Filistre.
- (181) Rebekka: (*fortvivlet*) Han haaner os og Herren. Samson! Samson!
- (182) Samgar: Kom! lad os gaa min Datter! Aldrig, aldrig
fik Adam lært at vende Eva Ryggen,
naar hun ham Lystens søde Æble bød.
- (183) Rebekka: Nej, Far, jeg kan ej gøre det. Jeg kan ej
forlade Samson — saadan. Samson! Samson!
Du lovede at følge os tilbage.
- (184) Dalila: De kalder paa dig, du min stærke Helt.
- (185) Samson: Dalila.
- (186) Dalila: Samson! — Samson og Dalila,
et Par, jeg tror, vor Jord vil aldrig glemme,
saa længe Menneskenes Børn er til.
- (187) Rebekka: Aah! Samson! Samson! Samson! Hør!

- (188) Samson: Hvo kalder?
- (189) Dalila: Nu maa du gaa. Ledsag du de to hjem!
- (190) Samson: Jeg gaa!
- (191) Dalila: For paa en elskovsvinget Fod
at komme her igen, saasnart det dunkler.
- (192) Samson: For saa?
- (193) Dalila: At tænde Stjernerne i Mørket.
- (194) Samson: Dalilas Øjenstjerner?
- (195) Dalila: Saa de lyser
i Hytten, hvor jeg skænker liflig Vin
i lifligt Bæger, som vi to vil tømme.
- (196) Samson: Men hvorfor vente?
- (197) Dalila: At du ret kan tørste.
Saa smager Drikke altid allerbedst.
(*Hun forsvinder brat ind i Hytten. Samson gaar drømmende hen mod de to.*)
- (198) Rebekka: Nu maa vi virke.
- (199) Samgar: Herrens Vilje ske,
den Herre, der os reddede i Dag!
- (200) Rebekka: Ja, ham ske evig Pris og Lov og Ære!
- (201) Samson: Saa lad os gaa!
- (202) Rebekka: Aah, Samson!
- (203) Samson: Vis mig Vejen!
- (204) Samgar: Ja, sandelig! du ved ej Vejen, Samson.

- (205) Rebekka: Hvor kunde du dog glemme mig, og hvad du — — —
- (206) Samson: Ti! Kom, og lad os gaa!
- (207) Samgar: Du Herrens Tjener,
du kan forlade Herrens eget Folk!
- (208) Samson: Hvis ej I tier strax, gaar jeg tilbage.
Hvem reddede jer uden jeg¹⁸? Tror I saa,
at jeg vil høre paa Bebrejdelser?
- (209) Samgar: Gud frelste os.
- (210) Samson: Ja, Gud — og Gud — og Gud!
Jeg gad nok set, hvad Herren villet gøre
foruden disse tvende Armes Kraft!
- (211) Samgar: Hvad hører jeg!
- (212) Rebekka: Men Samson! Sam —
- (213) Samson: Ti stille!
jeg ved vel, Gud har givet mig min Styrke,
men til at bruge den, saa som jeg vil. —
Hvor gaar I langsomt! Jeg skal bære dig.
*(Han løfter let Samgar, og de gaar meget hurtigt ud. Dalila kommer frem i Døren
og ser smilende efter dem. Kort efter humper Anføreren ind og halter hen til Dalila,
af og til skævende i Retning af, hvor Samson gik.)*
- (214) Føreren: Omskaarne Djævel! Jeg skal hævne mig.
(Spytter og truer efter Samson.) Fordømte Udyr! Kvindekære Træl!
Trækassedyrker! Dumme Honningæder!
Hovmodige, indbildske Massemorder,
der tørstig drikker af en Løvetand
og æder Honning af et raaddent Aadsel!
Fordømte Nidding¹⁹! Jeg skal hævne mig.
Naar bare jeg kan faa dig i min Magt,
saa skal jeg sprætte Bugen op paa dig

¹⁸*uden jeg*: "Uden" betyder i denne sammenhæng "hvis ikke". [ODS]

¹⁹*Nidding*: En fej og kujonagtig person, der ved en handling eller forbrydelse har sat sig selv uden for sine medmenneskers kreds; person, som har gjort sig fortjent til almindelig foragt. [ODS]

og kradse dine Øjne ud og flaa
din Tunge ud af Kæften og afflænge
din Hud og smide under vilde Haansord
din Krop ind i en Gedehamserede,
hvor du kan slikke Honning, hvis du gider,
og ellers raadne, lede Jødehund.

(215) Dalila: Fortræffeligt! Fortræffeligt! Det skulde
du bare have sagt ham før, min Ven.

(216) Føreren: Det skal jeg sige ham en anden Gang.

(217) Dalila: Fornuftigt! Lad det heller vente til
en Gang, du bliver livstræt. Det er klogest.

(218) Føreren: Ja, jeg skal naa ham. Jeg skal naa ham. Hævn!
Her har jeg været rappest af dem alle,
og nu er jeg, maaske for Livstid, Krøbling.
Men jeg skal naa ham. Bi! Jeg skal faa Hævn.

(219) Dalila: Mon du har tænkt dig nærmere hvorledes?

(220) Føreren: Ja, ja, det har jeg gjort. Alt har jeg sendt
Bud efter Far, vor Konge og vor Forpræst²⁰.

(221) Dalila: Bud efter dem?

(222) Føreren: Ja, de skal komme hid.

(223) Dalila: Hid?

(224) Føreren: Netop hid.

(225) Dalila: Til mig?

(226) Føreren: Ja, just til dig.

²⁰Forpræst: En anden betegnelse for over- eller ypperstepræst (dvs. den øverste, højeste præst). [ODS]

- (227) Dalila: Men hvad har jeg med dem at gøre nu?
- (228) Føreren: Fordi jeg stod jo her og saa, hvordan den omskaarne, kvindelystne Jødehund fortrylledes ved dine Hexekunster. Tit har jeg tænkt, at du var visselig den eneste blandt Filistrene, der kunde overvinde denne Djævel. Nu faar jeg Ret. Nu er han i din Magt.
- (229) Dalila: Maaske jeg er i hans?
- (230) Føreren: Haha, Dalila! du har vist aldrig elsket nogen Mand.
- (231) Dalila: Maaske jeg gør det nu?
- (232) Føreren: Jeg tror det knap. Du vidste nok, det altid var en Vinding at eje Samson.
- (233) Dalila: Tror du mig saa smaalig, at jeg for Penge — —
- (234) Føreren: Tak! fordi du frelste mig før, Dalila. Modtag denne Løn!
(*Rækker hende en Pung.*)
- (235) Dalila: (*tager den rask*) Nu kender jeg dig atter.
(*Giver ham et let Kys.*)
- (236) Føreren: (*lidenskabeligt*) Trolddomskvinde, o, lad mig — — —
- (237) Dalila: Stille! Tys! Der kommer de.
(*Gemmer Pungen.*) (*Høvdingen, Kongen og Ypperstepræsten træder ind, fulgt af Soldater.*)
- (238) Ypperstepræsten: I, Konge, og I, Høvding, I tillader vel mig som Landets Forpræst, Dagens Tjener, at føre Ordet?

- (239) Høvdingen: Jeg maa hævde, at — — —
jeg passer bedst dertil. Hil dig, Dalila!
Vi hører, at ved Dagens store Naade
er saa det meget, at den grumme Samson,
vor vildeste og frygteligste Fjende,
er kommen i vor Magt.
- (240) Dalila: Nej, virkelig?
jeg saa dog nys ham fri og stolt gaa bort.
- (241) Forpræsten: Men ved vel og²¹, han kommer her igen.
- (242) Dalila: Det ved jeg, ja.
- (243) Forpræsten: Og altsaa har jeg Ret til
at sige, han er kommen i vor Magt.
- (244) Dalila: Ja saa. Du vil maaske, saasnart han kommer,
selv gaa derhen og faa ham bundet, Forpræst?
- (245) Forpræsten: Jeg taaler ikke nogen Spot af dig.
- (246) Dalila: *Jeg* tager sjældent mod Befalinger.
- (247) Forpræsten: Men naar Gud Dagon byder dig — —
- (248) Dalila: Saa svarer
jeg: Dagens Præst er ikke Dagon selv.
- (249) Forpræsten: Jeg taler her paa Gudens Vegne, Kvinde.
- (250) Dalila: Jeg taler her paa mine egne, Præst;
og det er meget mer end paa en andens.
- (251) Forpræsten: Du trodser mig?
- (252) Dalila: Det gør jeg meget gerne.

²¹og: Bruges flere steder i skuespillet i stedet for ”også”, jf. ældre dansk og oldnordisk. [ODS]

- (253) Forpræsten: Og naar Gud Dagon byder —
- (254) Dalila: Svarer jeg,
jeg tager sjældent mod Befalinger;
men skal jeg høre nogle, tager jeg
ej mod dem gennem Mellemmænd; saa vil
mig Dagon noget, kan han komme selv.
- (255) Forpræsten: (*forbitret*) Du raser, er besat.
- (256) De andre: (*forfærdede*) Dalila dog!
- (257) Forpræsten: En Afsindsaand er faret ind i Kvinden.
(*Hvæser*) : Tag dig i Agt!
- (258) Dalila: (*ler*) For Dagon eller dig?
- (259) Forpræsten: For Døden.
- (260) Dalila: Haa! I gør mig ingenting.
I ved, jeg er den eneste, der mægter
at redde jer fra Samson. Aah! I Hunde!
Nu er I allesammen i min Magt.
- (261) Forpræsten: Nej, ikke Dagon.
- (262) Dalila: Dagon! Kan han redde,
hvi i Alverden kommer I saa her?
Svar, sølle Præst, kan Dagon hjælpe dig,
hvad vil du saa hos mig? Hvi kom du hid?
- (263) Forpræsten: (*efter en lang Pause, hvori Dalila smiler*) Jeg kom for at forkynde
Dagons Bud.
- (264) Dalila: Jeg svarer: Dagon, gaa sit Ærind selv!
- (265) Forpræsten: (*hvisker*) Hævn over dig! Giv Tid kun! Hævn, fordømte!

- (266) Dalila: Jeg blæser kun paa dumme Præstetrusler.
- (267) Forpræsten: (*med rystende Røst*) Forsøg du, Høvding! Hun er helt besat.
- (268) Høvdingen: Jeg fatter ej, hvorfor du gør den Modstand.
Du kan da ikke elske en omskaaren.
- (269) Dalila: Hvorfor dog ikke det?
- (270) Høvdingen: Hvorfor? Fordi
han er en Fjende af Filistrene,
fordi han er vor Træl, en Hund mod os,
fordi — —
- (271) Dalila: Da tykkes det mig ellers, Høvding,
at I tit elsker Jødepigerne,
endskønt de ikkun²² er Filistertrælle.
- (272) Høvdingen: Ja, som en munter Spøg, til Tidsfordriv.
- (273) Dalila: Maaske er Samson og mit Tidsfordriv.
- (274) Høvdingen: (*hidsig*) Ja, jeg vil ikke kives²³ med en Kvinde.
Men vil du ikke falde os til Føje,
saa skal du tvinges til det. Ved et Tegn til
Soldaterne er snart du snørt²⁴ i Lænker,
og ved en ganske sagte Lues Varme,
der svider al din Dejlighed til Sod,
kan det vel ikke vare længe, førend
du indser, hvad der er det klogeste.
- (275) Dalila: Ja, hvis Soldaterne vil lyde dig,
og hvis du kan faa Tid til det for Samson.
- (276) Høvdingen: (*forskrækket*) Hvad? kommer han her snart?

²²*ikkun*: Ældre sammentrækning af ”ikke uden”, hvis grundbetydning er: med udelukkelse af alt andet, ene og alene, kun, bare, blot. [ODS]

²³*kives*: ”At kives” betyder at strides, oftest blot med ord. [ODS]

²⁴*snørt*: En for vore dage sjælden participie-form af ”snørret”, som bl.a. kan ses hos fx Adam Oehlenschläger. [ODS]

- (277) Dalila: Ja, bi kun lidt,
saa kan du komme til at tale med ham.
- (278) Høvdingen: Forsøg I, Herre Konge! Jeg kan ikke.
- (279) Kongen: Dalila, jeg forstaar dig ikke ret;
dit Folk, dit Land kan *du* alene redde —
og saa — det tykkes mig, du undslaar dig.
- (280) Dalila: Saa? Gør det det?
- (281) Kongen: Ja, jeg forstaar det ikke.
Filister datter! Skøge for en Træl af
et undertvunget Folk er du da ikke.
Hvi overgiver du da ej med Glæde
til os den skrydende, omskaarne Hund.
- (282) Dalila: Maaske fordi jeg elsker ham.
- (283) Kongen: Du elske!
Du har jo trods din Skønhed aldrig elsket,
saavidt jeg ved. Og vil du elske nu,
saa har Filistrene da Sønner nok.
- (284) Dalila: Men hvis jeg regner Samson mere end
Filistrene?
- (285) Kongen: Det gør du ikke, Kvinde.
Det er umuligt for en Datter af
Filistre. Men et Tilbud har jeg da,
hvis det kan lokke dig. Saa bliv min Dronning!
Filisterkongen byder dig sin Haand.
- (286) Dalila: Er det et Tilbud? Det er jo en Fordring,
et hidtil uhørt, ublufærdigt Krav.
(*Lidt ærgerlig*) : Jeg spytter paa Filisterkongens Haand.
- (287) Kongen: Jeg tror, hun er aldeles rasende;
hun spotter baade Mennesker og Guder.

(288) Føreren: (*træder frem*) Tilgiv mig, at jeg dristig træder frem;
men tillad mig at prøve denne Kvinde!

(289) Kongen: Du? Hvo er du?

(290) Føreren: Jeg er jer Høvdinges Søn
og den, der sendte eder Bud at komme,
og nys mishandlede af Samsons Haand.

(291) Kongen: Er, Høvding, det jer Søn?

(292) Høvdingen: Det er det, Konge.

(293) Kongen: Saa prøv, selvsikre Yngling! Hvis det ikke
dig lykkes, kommer det dig dyrt at staa.

(294) Føreren: Jeg haaber, det vil lykkes. — Hør, Dalila!
Er du tilfreds med hundrede Sølvsekler?

(295) Dalila: Fra eder fire?

(296) Kongen: Aah! naturligvis!
Ja, fra os fire.

(297) Dalila: (*ser prøvende paa dem*) Altfør, altfor lidt.

(298) Kongen: Hvor meget da?

(299) Dalila: Aah, meget, meget mere.

(300) Kongen: Fra hver to hundred Sekler.

(301) Dalila: Altfør lidt.

(302) Kongen: Spænd ikke Buen, saa at Strengen brister.

(303) Dalila: (*ler*) Den Streng den brister ej, er du ej streng.

- (304) Kongen: Men hvis nu jeg er streng.
- (305) Dalila: Ja, er du streng,
saa brister Strengen paa din egen Bue.
- (306) Kongen: Tre hundred Sekler da.
- (307) Dalila: For lidt! For lidt!
- (308) Kongen: Ja, mer end fire hundred faar du ikke.
- (309) Dalila: Det vil du angre, naar dit hele Folk
er ryddet bort fra Jordens Overflade
af Samson, mens det havde kunnet leve,
saafremt *du* havde været mindre Gnier.
- (310) Høvdingen: Tæm Tungen, Kvinde! Husk, at det er Kongen,
du taler til.
- (311) Dalila: Det glemte jeg, vel sagtens
fordi hans Tilbud ej var kongeligt.
- (312) Kongen: Det halve Tusind byder vi dig da.
- (313) Dalila: Som om det hele Tusind var for meget.
- (314) Forpræsten: Hun er aldeles ude af sig selv.
- (315) Høvdingen: Det kan der aldrig være Tale om.
- (316) Kongen: Før vil vi vride dig din Sjæl af Kroppen.
- (317) Dalila: (*gaber*) I spilder Tid ved disse Talemaader,
og tilmed keder I mig. Heldigvis
kan Samson komme nu hvert Øjeblik.
- (318) Kongen: Fordømt! Fordømt!

- (319) Forpræsten: Besatte, vilde Troldkvind!
- (320) Høvdingen: Hvis Samson kommer nu, saa bli'er det os og ikke ham, Dalila udleverer.
- (321) Føreren: Hun nævnte før et Tusinde Sølvsekler —
Hvis Samson kommer nu, er vi fortabte;
og han kan være her hvert Øjeblik.
Saa — skal vi ej slaa til og tage hende
paa Ordet?
- (322) Høvdingen: For at faa en Ende paa det.
- (323) Forpræsten: Og naar først *han* er borte, tvinger vi med Lethed tifold mere ud af Folket.
- (324) Kongen: Hør saa, Dalila — Ve dig, hvis du vrager.
Hver af os fire yder dig et Tusind
Sølvsekler for at udlevere Samson.
- (325) Dalila: Jeg sagde, Tusinde var ej *for* meget.
- (326) Kongen: Vi tager dig paa Ordet.
- (327) Dalila: Nu, jeg fordrer
et Tusind og et Hundred Sekel²⁵ Sølv
af hver af jer for at — forraade Samson.
- (328) Forpræsten: Nej, nej, det vil vi ej.
- (329) Dalila: (*ser bort*) Saa lad kun være!
Langt i det fjerne ser jeg en i Løb.
- (330) Høvdingen: Hvis det er ham?
- (331) Kongen: Saa lad os give efter.
Saa slutter vi da denne Pagt, Dalila:

²⁵*Sekel*: Betegnelse for vægtenhed hos hebræerne, som især brugtes om metalstykker, der anvendtes som betalingsmiddel.
[ODS]

Hvis du kan trylle ham og se, hvori
hans store Styrke ligger, og hvormed vi
kan mægte noget mod ham, saa at vi
kan binde ham og pine ham, da skal
du fra hver af os fire faa som Løn
et Tusind og et Hundred Sekel Sølv.

(332) Dalila: End en Betingelse.

(333) Forpræsten: Det tror jeg bedst.
Den sagtens, at du vil regere os
som enevældig Fyrste til din Dødsdag.

(334) Dalila: Hvis disse Ord og var paa Dagens Vegne,
saa bed ham æde Galden i sig, Præst!

(335) Forpræsten: (*vender sig bort*) Formasteligt²⁶! Hans Retfærdsstraf skal naa dig.

(336) Kongen: Hvad vil du mere, Kvinde?

(337) Dalila: Jeg maa have
en Mand skjult i min Hytte, som kan hjælpe
mig, om fornødent, og som strax kan bringe
jer Bud, naar Samson er udi²⁷ min Magt.

(338) Kongen: Det skal du faa.

(339) Dalila: Hvo vil tilbyde sig?
Tør ingen? Aah, Filistre er I alle,
blandt hvem forvist²⁸ der ingen Samson er.
Saa bli'er der intet af den hele Sag.

(340) Kongen: Du raser. Jeg kan tvinge en med Lethed.

(341) Føreren: Lad mig! Vel frygter jeg ham overmaade,
men Hadet er dog stærkere end Frygten.

²⁶*Formasteligt*: At overvurdere sig selv, at være hovmodig eller at fordriste sig til at sætte sig op mod den rette orden. [ODS]

²⁷*udi*: Præpositionen brugtes i 1700-tallet næsten overalt i stedet for "i", især hos Ludvig Holberg. [ODS]

²⁸*forvist*: Bruges her som forstærkende eller højtideligt adverbium i betydningen "i sandhed" eller "sandt for dyden". [ODS]

Saa lad mig nyde Hævnen fuldest.

- (342) Dalila: Kom da!
Med ind i Hytten at berede alt!
(*Hun og han ind.*)
- (343) Høvdingen: En Aagerpris²⁹ forlangte hun.
- (344) Forpræsten: Pris være
Gud Dagon dog for een Omstændighed.
- (345) Kongen: Den nemlig?
- (346) Forpræsten: At hun ej har faaet Prisen.
Er Samson overlistet og i vor Magt,
kan hun se til, hvorledes hun vil faa den.
- (347) Høvdingen: Det har du Ret i.
- (348) Dalila: (*frem i Døren igen*) Der er endnu eet:
Betalingen forlanger jeg med Budet,
jeg sender jer, og overgiver ikke
jer Samson, før den ligger i min Haand.
- (349) Kongen: Naturligvis.
- (350) Forpræsten: (*numler*) Fordømte Hex!
- (351) Høvdingen: (*der har vendt sig om*) Dér er han!
Han kommer hist i Løb. Afsted! Afsted!
- (352) Forpræsten: Bort, før han ser os!
- (353) Alle: Væk til alle Sider!
(*De løber.*)
- (354) Dalila: I tapre, heltmodige Filistre!
Den eneste af jer, der ikke løber,
naar den, I kalder Træl, sig viser, er

²⁹Aagerpris: Betegner en dyr eller ulovlig pris. [ODS]

en Kvinde. — Elskte, kom! Jeg venter dig.

(*Ind.*)

(*Tæppe.*)

2. Akt: II

Dalilas Hytte. Et drømmende Lysskær oplyser den. En svag Ild; derover en Gryde. Samson udstrakt paa en blød Hynde. Dalila, pirrende paaklædt, sidder ved hans Side.

(355) Samson: Syng atter for mig med din bløde Stemme,
der klinger saligt, uforligneligt,
men nærmest ligner Aftnens stille Brise,
der glider sagte gennem Rosendufte
og lejrer sig i Dalens dybe Fred.

(356) Dalila: Aah! hvis du vidste, hvor mit Hjerte svulmer
af Jubel ved at kunne fryde dig!
(*Synger*) :

Han vilde gerne
og bad i Løn^a.
Hun var en Terne,
vidunderskøn;
han var en straalende Kongesøn.

^aLøn: Især poetisk eller arkaisk: skjult, hemmeligt, ukendt. [ODS]

Hun vilde ikke,
hun sagde Nej;
med mørke Blikke
hun gik sin Vej;
og trods hans Bønner hun vilde ej.

Han fulgte efter,
da bort hun gik.
Med Elskovskræfter
i Lue-Blik
han hende bad om den søde Drik.

Til Flugt hun vende
 sig vilde brat;
 da greb han hende
 ved Klædet fat;
 det faldt og blottede hendes Skat.

Med bløde Arme
 og Rosenblod
 og trinde^a Barme
 og skumhvid Fod
 og dejligt nøgen hun for ham stod.

^a*trinde*: Betyder tyk, fyldig eller rundagtig. [ODS]

Men Suk og Bønner
 til Mand og Gud
 sig lidet lønner
 mod Lystens Bud
 helst for en Pige i nøgent Skrud.

Og som en Vidje
^ahun bøjes om,
 imens sin Midje
^bhun værger som
 sin allerdyreste Helligdom.

^a*Vidje*: Betegner en tynd, afskåren og smidig gren af især pil, som anvendes til flettearbejde og bånd. [ODS]

^b*Midje*: Betegner det midterste parti af kroppen. [ODS]

Men lifligst smager
 ved Kvindebryst,
 hvad voldsom man tager
 af Elskovs Høst.
 Han gennemrisles af Sanselyst.

(357) Samson: (*springer op og knuger hende til sig*) Dalila! skænk mig — hører du, Dalila!
 Hvis det er Sandhed, at du elsker mig,
 hvorfor skal vi da vente længer?

(358) Dalila: Samson!
 Jo mer vi venter, desto mere smager
 os Drikken liflig.

- (359) Samson: Nej, Dalila, nej;
af altfor megen Tørst vil Kroppen svækkes
og fattes Styrke til at nyde Drikken,
den styrkende og vederkvægende³⁰.
- (360) Dalila: Nu vel! saa ske det, som du vil, min Samson.
- (361) Samson: Dalila! Aah, du elskede Dalila.
Keruben³¹ viger bort med Luesværdet,
og ind i Paradis' Lyksalighed
gaar Adam atter ved sin elsktes Side.
- (362) Dalila: Hvad siger du, min Samson?
- (363) Samson: Ord, Dalila,
du ikke kender, som kun vidner om
de Jubelfølelser, der gennemstrømmer
et elskovssaligt, bristefærdigt Hjerte.
- (364) Dalila: Men er det nu aldeles vist og sikkert,
at saadan har du aldrig elsket før?
- (365) Samson: Hvor kan du tvivle?
- (366) Dalila: Mangehaande Rygter
gaar rundt i Landet om din Kvindelyst.
- (367) Samson: Vist har jeg elsket Kvinder før, Dalila;
men dig — dig elsker jeg ej som en Kvinde,
men som en Engel, som en Gudemø.
- (368) Dalila: Men haaber du da ej, at denne Engel,
at denne Gudemø, saa saare hun
har skænket dig den største Salighed,

³⁰*vederkvægende*: Kommer af det middelnedertyske "wedderquicken" og bruges i højtidelig, især bibelsk-religiøs, forstand, hvor det er en betegnelse for at genoplive, forfriske, styrke ens fysiske eller åndelige kræfter vha. mad, drikke, frisk luft, hvile, opmuntring, trøst osv. [ODS]

³¹*Keruben*: Hebraisk ord for et himmelsk væsen, der optræder som vogter med flammesværd jf. GT: 1. Mos. 3,24. I almindelig forstand: Engel.

et Kvindevæsen skænke kan en Mand,
skal løses op i Taager og bortsvæve,
saa du kan være fri og fro³² som før

(369) Samson: Hvordan, Dalila? Kan du mene, at
jeg skulde kunne tænke mig en Fremtid
foruden dig, mit eneste og alt?

(370) Dalila: Du har jo hidtil levet uden mig.

(371) Samson: Nej, elskte, nej; dér løj du mod din Vilje;
jeg har ej hidtil *levet* uden dig;
thi nu først lever jeg. Nu har jeg følt
Livsstrømmene igennembruse mig.
En ny Tilværelse har aabnet sig
for mig. Da Elskovs fraadefulde Fos
³³brød hed og sydende og skummende
ind over Sjælen, da fornåm jeg Livet,
forstod, at det, jeg leved, ej var Livet,
men Livet var, hvad nu jeg vilde leve.

(372) Dalila: (*smiler*) Saa har jeg født dig?

(373) Samson: Ja, det har du, elskte,
født mig fra Væren og til Liv, det har du.

(374) Dalila: Men til hvor mange har du sagt det før?

(375) Samson: Dalila, al din Mistro gør mig vred.
Hvorledes kan du elske mig af Hjertet,
naar du bestandig tvivler paa *min* Elskov?
Den sande Elskov elsker uden Tvivl.

(376) Dalila: *Du* har Bevis nok for *min* Kærlighed;
dig var det en Umulighed at tvivle
paa mig.

³²*fro*: Jf. tysk "froh". Betyder glad, munter, fornøjet. [ODS]

³³*Fos*: Oldnordisk ord genoptaget ca. 1750 fra norsk (foss), som betegner et vandløbs bratte eller lodrette nedstyrtning over en skrænt eller lignende, et vandfald. [ODS]

- (377) Samson: Hvorfor?
- (378) Dalila: Fordi jeg jo har brudt
med al mit Folk og gjort mig udstødt og
forhadet af hele Folket bare for
at lyde Hjertets Lov og elske dig,
den værste Fjende af, hvad jeg *bør* elske.
- (379) Samson: (*øm*) Ja, det er sandt, du dyrebareste,
det har du Ret i, elskede Dalila.
- (380) Dalila: Hvis du nu kunde bringe mig et Offer,
ja, vise mig din Tillid, saa jeg aldrig
mer kunde tvivle om din Troskab, Samson!
- (381) Samson: Hvad vil du, elskede?
- (382) Dalila: Thi husk nu paa,
at hvis en Dag en anden Kvinde fængsler
dig, Samson, saa du glemmer mig for hende,
saa sidder jeg alene her tilbage.
Men har *du* glemt mig, skal Filistrene
nok huske mig; da vil de drage hid
og straffe mig for Skammen, som de siger,
jeg har bragt over dem, slaa mig ihjel.
- (383) Samson: Hvad vil du da? Jeg springer gerne op
og slaar et Tusind sønder, hvis du vil det.
- (384) Dalila: (*hurtigt*) Nej, bi! nej, bi! gaa ikke udenfor;
jeg er saa bange for at være ene.
(*hviskende*) : Men sig mig, Samson, aah, betro mig, du,
hvori din underfulde Kraft bestaar!
- (385) Samson: Forlang alt af mig, hvad du vil, Dalila!
kun dette vil jeg saare nødigt gøre.
- (386) Dalila: Aah, Samson!

(387) Samson: Nej, alt andet! Kun ej det!

(388) Dalila: Alt andet, siger du.

(389) Samson: Javist. Alt andet!
Kun ikke dette. Ellers hvad du vil.

(390) Dalila: Forband da Guden, som I Jøder dyrker.

(391) Samson: Nej, du forlanger det umulige;
thi dette kan — det vil jeg ikke gøre;
saa hellere det andet.

(392) Dalila: (*nær Graad*) Nej, du vil
ej høre mine Bønner; thi du vil
kun have; du vil intet yde selv.

(393) Samson: Jo, jo, Dalila! nej, jeg siger jo,
saa hellere det andet. Hør mig da:
Min sjældne store Styrke er en over-
naturlig Ting, der strax vil vige fra mig,
saafremt jeg bindes med syv grønne Bast³⁴,
der ej er bleven tørre. Se, da vorder
jeg svag og som et andet Menneske.
Sig, er du nu tilfreds?

(394) Dalila: (*straalende*) Min elskte Samson,
nu er jeg sikker paa din Trofasthed.

(395) Samson: Og vil belønne den med Salighed.

(396) Dalila: (*henter en Drik fra Gryden*) Ja. — Se, her er en Elskovsdrik, en Forgaard
til Gudetemplet, vi nu vil betræde.

(397) Samson: (*drikker*) En Gudedrik! En Gudeduft af Myrrha³⁵!
Dalila! Sænk dig i din Elskers Favn!

³⁴*Bast*: En strimmel eller et sammensnoet reb. [ODS]

³⁵*Myrrha*: ”Myrra”, her stavet på ældre nydansk, kommer fra arabisk ”murr” (bitter) og betegner en kornet gummiharpiks af den stivnede saft fra myrratræet, bestående af harpiks, gummi, æterisk olie og et bitterstof. Myrra anvendes bl.a. som lægemiddel og til røgelse. [ODS]

(*Breder Armene ud, men synker tilbage og blunder ind.*)

(398) Dalila: Tilfældigvis har jeg ti grønne Bast dér,
der ej er bleven tørre! Tag de syv!

(399) Føreren: (*kravler frem og bringer dem*) Hvor du dog ødsler dine Kærtegn paa ham!
Jeg lider Helvedskvaler ved din Ømhed
mod denne kvindelystne Jødehund.
Dér ligger han saa hjælpeløs som Faaret.
Det mindste Barn kan stikke ham ihjel.
Hvor er det fristende! Blot med en Kniv
et lille Snit! Saa var hans Livslyst udblæst.
Men det var ikke Hævn nok. Mere Hævn,
langt større Kval skal vorde ham til Del.
Og for hvert kælent Ord, som han har lallet,
og for hvert Kærtegn, du har givet ham,
skal tyve Pinsler martre³⁶ ham fra mig,
saasnart han vaagner op og ser sin Afmagt.

(400) Dalila: Ja, snør dem nu omkring ham, og luk Mund!

(401) Føreren: Men hvis han vaagner nu, hvad skal vi saa?

(402) Dalila: En Mand i *min* Magt gør kun, hvad *jeg* vil.

(403) Føreren: Nu er hans Arme bundet, saa jeg tror
knap, han kan bryde Baandene, selv om
hans Hexestyrke ej er veggen fra ham.
Kan jeg nu vække ham?

(404) Dalila: Nej, vent en Stund,
og lad mig efterse de stærke Knuder!
De holder sikkert. Væk ham saa!

(405) Føreren: Vaagn, Samson!
— Men hvis de nu ej holder! Nej, jeg tror,
at jeg vil gemme mig igen. Væk du ham!
Saa kan jeg komme frem, saafremt de holder.

³⁶*martre*: Fra højtysk ("martern, marteln") for det at tilføje voldsomme og ofte langvarige legemlige smerter, tortur. [ODS]

- (406) Dalila: Du kan da tænke, at hans Styrke er forbi, naar han har sagt det. Kan du tro, at han vil svige mig? Bliv du her bare!
- (407) Føreren: (*gemmer sig*) Nej, jeg vil heller gemme mig. Jeg kan jo hurtigt komme frem igen.
- (408) Dalila: Du Kryster,
Filisterhund, der flyr en Jødes Spark!
Vaagn, Samson, vaagn! Han sover som en Sten.
Jaja! Jeg ved, hvorledes du kan vækkes.
(*Rusker i ham og hvisker ham i Øret*) : Vaagn op! Filistrene er over dig!
- (409) Samson: (*springer op, de syv Bast brister som Sytraade*) Filistrene? Hvad? Hvor? Hvor er jeg? Hvad?
Hvad er det for en liflig Smag, der er mig paa Tungen? Hvad er dette for en Duft? Og du? Aah, det er dig, du dejlige Dalila, som — Alt er mig som en Drøm.
(*Han synker tilbage, Dalila ser ham ind i Øjnene.*)
- (410) Dalila: Men sig mig saa, bedrageriske Samson, som nu bedrog din elskede, hvormed kan du bindes?
- (411) Samson: (*halvt i Søvn*) Bind mig fast med nye Reb, med hvilke ingen Gerning end er gjort, da bli'er jeg svag som andre Mennesker.
- (412) Dalila: Han sover allerede; kom kun frem! Jeg tror ham ikke. Naar han kunde før bedrage mig, saa kan han det igen. Men bi kun, Samson! End har ingen Mand ført mig bag Lyset.
- (413) Føreren: Men hvi sover han dog saa og mægter ej at vaagne?
- (414) Dalila: Jeg har givet ham en Drik.

- (415) Føreren: En Trylledrik?
- (416) Dalila: Ja, kald den, hvad du vil.
- (417) Føreren: Sig mig, Dalila,
er du et Menneske?
- (418) Dalila: Nej, jeg er mere.
- (419) Føreren: (*gyser*) Jeg anede det.
- (420) Dalila: Thi jeg er en Kvinde.
— Her er et Reb, et nyt og aldrig brugt.
Her! Om hans Arme med det. Saadan, ja.
Dog er jeg sikker paa, det intet baader³⁷.
I Dag fik jeg en ny Erfaring.
- (421) Føreren: Hvilken?
- (422) Dalila: At ikke altid er de stærke dumme.
- (423) Føreren: Det var da dumt at gi' sig hen til dig.
- (424) Dalila: Den Dumhed vilde du dog gerne gøre.
Naanaa! *du* er jo heller ikke stærk.
For øvrigt gav han sig ej hen til mig.
- (425) Føreren: Gav sig ej hen til dig?
- (426) Dalila: Min Vilje tvang ham.
(*Rusker i ham og raaber*) : Vaagn op! Filistrene er over dig!
- (427) Føreren: (*gemmer sig hastigt*) Er du da rasende? Lad mig dog væk³⁸!
- (428) Samson: (*op, Rebet sprænges*) Filistrene! Lad kun de Hunde komme!
Men hvad er dette? Atter er jeg her.
Jeg svimler, og mit Hovede er tungt.

³⁷*baader*: Betyder at bringe fordel, gavn, nytte eller hjælp. [ODS]

³⁸*Lad mig dog væk*: Betyder "lad mig dog komme væk".

Aah, lad mig atter drikke af dit Bæger,
hvis Gudevæske før du rakte mig.

(429) Dalila: (*lægger sig mod hans Bryst og kærtegner ham*) Jeg byder dig et bedre Bæger,
Samson,
fyldt med en endnu mere liflig Saft,
hvis du vil sige mig, hvori din Styrke
bestaar, og vise mig din Tro og Tillid.

(430) Samson: Dalila, o, Dalila!

(431) Dalila: Samson, Samson!

(432) Samson: Du lover mig — —

(433) Dalila: Ja, vis mig blot din Tro!

(434) Samson: Men hvis jeg nu har svoret, at jeg ikke
vil røbe nogen — —

(435) Dalila: Hold saa kun din Ed!
Jeg sværger dig ved Dagon, at du ej faar
min Kærlighed at smage, før du viser
mig helt din Tro — og holder ogsaa min.

(436) Samson: (*indslumrende*) Væv mine Lokker om din Vævestang!

(437) Dalila: Hvis han har narret mig igen, saa tror jeg,
at jeg for første Gang har mødt en Mand, der
er mere end en Kvinde. — Eller skulde
det være tænkeligt, at — nej, umuligt —
og dog — har Jøderne en sælsom³⁹ Gud.
Maaske han skærmer — nej, der findes ikke
blandt Menneskene, tror jeg, andre Guder
end Kvindedejlighed og Mandedumhed.

(438) Føreren: Du tror da vel, Dalila — — —

³⁹sælsom: Ejendommelig, bizar.

- (439) Dalila: Ja, jeg tror,
at du maa slaa en Nagle ind i Stangen.
Sesaa, nu har jeg svøbt hans Haar herom.
- (440) Føreren: Et prægtigt Haar!
- (441) Dalila: Vidunderlige Lokker,
fuldgode Vidner om hans vilde Kraft.
- (442) Føreren: Hvis nu han har bedraget os igen,
saa maa vi give op med Baand og Lænker
og myrde ham, saasnart han slumrer ind.
- (443) Dalila: Et Raad, en stor Filisterhøvding værdigt.
Men Samson slumrer ikke mere ind.
- (444) Føreren: (*angst*) Hvorfor?
- (445) Dalila: Fordi jeg ikke vil det.
- (446) Føreren: Har du
opgivet det?
- (447) Dalila: Jeg give noget op!
Men hvis jeg ej har overvundet ham
med al min Lokkekraft, min Yndes Styrke,
der hidtil altid var mig nok blandt Mænd,
maa jeg forsøge noget ganske nyt.
- (448) Føreren: Jeg tror, hans Gud beskærmer ham.
- (449) Dalila: For Kvinden
var Guder aldrig Mandens Skærmer nok.
- (450) Føreren: Nu er han atter bundet godt. Nu gemmer
jeg mig igen.
- (451) Dalila: Ja, dertil duer du bedst.
Saa prøver vi igen, min snilde Samson;

og har du narret mig for tredje Gang,
saa vorder fjerde Gang den sidste Gang.
Her stænker jeg en Saft paa dine Læber,
der virker mod den anden Drik, du fik,
saa du er vaagen, naar du først er vaagnet.
Filistrene er over dig, min Samson!

(452) Samson: (*op, saa Naglen oprykkes, Stangen knækkes, og Rebet brister*) Vel! Jeg er rede til at møde dem!

Hvor er jeg? Aah! Besynderlige Drømme,
der vuggede mig ind i Paradiset,
hvor jeg som Mørkets vilde Kongesøn
forenedes med Lysets hvide Engel.
Men hvor er du, du elskede Dalila,
der foresvæved mig som Engel nys?
(*Han ser sig om. Pludselig høres Dalila hulke fra en mørk Krog.*)

(453) Samson: (*hen til hende*) Men hvad er det? Hvi græder du, Dalila?

Har nogen gjort dig noget ondt, saa sig det,
og Samsons Arm skal straffe frygteligt.
(*Dalila hulker stærkere.*) Men sig mig dog, min elskede Dalila,
fortæl dog mig, din allerbedste Ven,
hvorfor du græder. Lad mig trøste dig!
Har Sygdom slagen dig paa een Gang, eller
hvad er der hændet? Har her været nogen,
imens jeg sov? Har nogen truet dig?
Har nogen voldt dig Ve? Sig det til mig,
og denne Hævnerarm skal naa din Fjende.
Er det Filistrene, udrydder jeg
med Glæde hele Folket, vil du det.
Græd bare ikke saa fortvivlet, elskte!
Lad mig dog hjælpe dig! Hvad er der sket?

(454) Dalila: (*kvalt i Graad*) O, der er sket det værste, der kan hænde en Kvinde.

(455) Samson: Sig det, jeg kan trøste dig!

(456) Dalila: Nej, der er ingen Trøst; thi hele Livet er nu kun Nat foruden Haab om Gry.

(457) Samson: Hvad er der sket dig da? Betro dig til mig!
Hvad er det værste, der kan ske en Kvinde,
og som er hændet dig?

(458) Dalila: At den, hun elsker,
med al sit unge, rene Hjertes Varme,
med Sjæledybdens Uskyldslidenskab,
kun bruger hende som et Legetøj.

(459) Samson: Er det da hændet dig?

(460) Dalila: Nægt det ej længer:
du bryder dig jo ej om mig; du vil
kun nyde al min Ungdom, Friskhed, Ynde
og slænge væk mig som en afbrugt⁴⁰ Ting.

(461) Samson: Dalila! men, hvor kan du — —

(462) Dalila: Jeg kom dig
i Møde med mit elskovsrige Hjerte
ømt bankende i Tillid og i Vaar;
du hykled, som om du fornåm det samme,
begæred fyrigt alt, hvad Kvinden ejer,
og svared, da jeg ytrede til dig
en ringe Bøn, mig med Bedrag og Løgn,
og vilde ikke vide af at give
mig ringest Pant — — —
(*synker hen i Hulken.*)

(463) Samson: Dalila! Hører du! —

(464) Dalila: Imens du selv forlangte alt som Pant,
mit hele Selv — — — —

(465) Samson: (*hjælpeløs*) Dalila, græd dog ikke
saa frygteligt! Miskend mig ikke saa!
Jeg vilde gerne — — hør dog, hvad jeg siger.
Saa saa, Dalila — stands den vilde Graad!

⁴⁰ *afbrugt*: Ordet betyder, at noget er brugt til ende, til det ikke mere kan bruges, eller til man ikke mere har brug for det. I dag ville man typisk bruge ”opbrugt” eller ”udslidt”. [ODS]

Bliv ikke syg af — —

(466) Dalila: Det gør ikke noget.

(467) Samson: Jo, jo, jeg bli'er ulykkelig, saafremt vi to skal skilles. Hører du, jeg dør.
Jeg elsker dig — Miskend mig ikke saa!
Mit hele Hjerte higer efter dig.
Du saarer mig ved denne Tvivl og Mistro.
Forlad mig, tilgiv, har jeg saaret dig.
Det var dog det, jeg mindst af alting vilde.
Men hvorfor vil du ogsaa have det at vide, som jeg allernødigt siger, og hvorfor har du bundet mig og prøvet at overrumple mig nu flere Gange — — —

(468) Dalila: Naa, saa vidt gaar det, at du overvælder mig med Bebrejdelser og — — Lad mig dø!

(469) Samson: Nej, nej, nej, nej! du misforstaar mig ganske.
Bebrejde dig — det er mig rent umuligt; før tror jeg, jeg forbandede Gud Jahve⁴¹.
Dalila, du min elskede Dalila,
du, som jeg elsker over alt i Verden,
mer selv end Kvinden, i hvis Liv jeg laa,
forlad mig! Græd ej saadan! Hører du!
(*Løfter hende op og kysser hendes taarevædede Ansigt.*) Dalila! Hører du! Dalila!
Elskte!
Nu saarer og fornærmer du jo mig,
naar du kan tro om mig — jeg beder dig —
hvor kan du nænne — hører du, Dalila —
mit Hjerte krymper sig i Smerte og
Fortvivlelse — naar du — naar jeg — naar vi to —
naar vi to ej kan stole paa hinanden,
betro os til hinanden helt og fuldt.
Sig noget! Sig, at du tilgiver mig!
Jeg har jo hele Fejlen, og jeg beder dig angersydmyg om Forladelse.

⁴¹Jahve: Den gammeltestamentlige betegnelse for Gud var JHWH. For at undgå at udtale Guds navn forsynede de middelalderlige håndskrifter til GT gennemgående konsonanterne JHWH med vokalerne i "adonaj" (hebraisk for "herre" i flertal) - deraf dannes formerne Jahve og Jehova. [DSD]

(*Dalila hulker.*) Men stands dog Graaden! stands dog dine Taarer!

Forlang alt af mig, hvad du vil, som Pant paa,

jeg elsker dig og nærer Tillid til dig,

saa fuld en Tillid, som en Mand kan nære

til nogen Kvinde, ja, som Barn til Moder.

Forlang alt af mig! Jeg vil lyde dig!

Vil blot du standse denne Taareflom

og atter vise mig en Smule Tillid!

(*Dalila hulker.*) Hvad skal jeg gøre? Jeg er hjælpeløs.

Naar ikke du vil sige med et Ord — —

Jeg elsker dig og stoler fuldt ud paa dig.

Det tør jeg sværge paa ved Israels Gud,

ved Far og Mor og disse Armes Styrke.

Saa tro mig dog! Saa tro mig dog, Dalila,

og stands din Graad, der gør mig helt fortvivlet!

(*Dalila hulker.*) Hvis der er mer, hvormed jeg kan bevise,

jeg elsker dig med trofast Lidenskab,

saa sig mig det; jeg er beredt til alt.

(*Dalila hulker.*) Hvad nytter mig nu alle mine Kræfter?

Her staar jeg jo afmægtig, hjælpeløs.

Lad dig dog trøste, elskede Dalila!

(*Hun lader sig viljeløs kysse, hulker blot.*) Kun sig mig, hvordan jeg kan trøste dig.

Der findes ej den Ting, jeg jo vil gøre,

hvis det kan faa dig — — — Vil du ha' at vide,

hvori min Kraft bestaar? Nuvel, jeg er da

fra Fødslen af en Herrens Nasiræer⁴²,

fra mine Lokker strømmer al min Styrke,

og rages jeg, bli'er jeg som andre svag.

Og ønsker du, at jeg skal gaa min Vej,

— endskønt mit Hjerte ømmer sig i Kvide⁴³,

saa gaar jeg strax, hvis det kan trøste dig.

Og skal jeg blive her — alt vil jeg gøre,

alt, hvad du vil, og saadan som du vil.

(470) Dalila: (*hulker*) O, det, der smerter værst, er det, at mens du mistror mig, saa elsker jeg dig end.

(471) Samson: (*løfter hende højt og sætter hende saa paa sine Knæ*) Du elsker mig! Du

⁴²*Nasiræer*: Fordansket udgave af det græske "nazoraios", som betegner en indbygger i eller person stammende fra byen Nazareth i det sydlige Galilæa. [DSD]

⁴³*Kvide*: Arkaisk. Betyder i denne sammenhæng trængsel, nød eller smerte. [ODS]

elsker mig endnu!
Saa svinder alle Sorger bort fra Jorden,
og Natten drukner sig i Verdenshavet,
mens glædesguldudstraalende og salig
sig Solen rejser i det røde Øst
og tørrer Natteduggens Taarer bort.
(*Dalilas Hulken stilner, hun lægger Hovedet mod hans Bryst.*) Og saa skal Natten
aldrig komme mer;
thi Kærlighedens Sol skal evig varme
og evig lyse op i vore Hjerter,
og aldrig mer skal nogen Skygge stjæle
sig, Solen fjælende⁴⁴, ind mellem os.
Vel, du min egen, yndefulde Brud,
du kan jo aldrig mere tvivle paa
din stærke Samsons stærke Kærlighed;
og jeg kan ingensinde tænke andet
end ædelt, kønt og rent om min Dalila.
Ja, gem dig, hvil dit fagre Englehoved
ved dette stærke Bryst, hvis Hjerter banker
i evig Kærlighed og Tro til dig.
Læg i min Kæmpehaand, der higer efter
at skærme dig imod Alverdens ondt,
du dine bløde, varme, liljehvide,
smaa Jomfruhænder, der skal stryge mig
igennem mine viltre Kongelokker
og varsomt lægge Bind om hver en Vunde
og bringe Lægedom til hvert et Saar,
som jeg faar hentet mig fra Fjendehænder.
Hvad? Er du slumret ind her ved min Barm?
Aah, denne vilde Graad har anstrengt dig,
saa du er vorden mat. Sov du kun sødt!
Nej, jeg kan ikke sidde stille nok,
saa du kan blunde helt i Fred og Ro.
Her lægger jeg dig paa den bløde Hynde.
Selv vil jeg vaage her, at ingen skal
forstyrre dig, du lille, rene Engel.
Sesaa, nu ligger du saa blødt og stille.
Aah, hvor er hun dog fager. Hvilke Lokker,
et Væld af Bølgehaar, der bruser herligt
om denne stolte, marmorhvide Pande

⁴⁴*fjælende*: Poetisk eller ældre sprogbrug. Verbet "at fjæle". Betyder "at skjule" eller "at gemme væk".

og skvulper ned mod Kindens Rosenknopper,
der blegner rødmende som Morgengry,
men viger bort fra den blodrøde Drue,
hvis modne lifligtsøde Vin udpresses
ved Elskovs lidenskabelige Kys,
for saa igen at rulle over Halsens
skumhvide Blænden og i Spøg at dølge
de alleryndefuldeste to Bølger,
der nogensinde svulmede i Verden,
og svulme bort i deres Guddomssvulm.
O, ingen er saa lykkelig som Manden;
thi Kvindens Ynde skabte Gud for ham.
Men intet af, hvad Gud har skabt, er lifligt
som Kærlighed; thi Kærligheden er
en dødtræt Ørkenvandrers Febertørst,
der slukkes af en paradisisk Vin,
en Elv, der styrter tordnende fra Tinden
med selvmordssalig Fryd i Havets Favn,
en Dræben af sig selv og den, man elsker,
en Given Livet til en tredie, uden
man tænker paa det eller vil det saa,
et dristigt Bid af Kundskabstræets Frugter
med Vished for, at Døden følger paa.

(472) Dalila: (*i Søvn*) Du Samson! Du mit Hjertes Læskedrik!
Jeg tørster! Hent en Drik af Gryden hist!
Drik selv og læg dit Hoved i mit Skød!

(473) Samson: (*henrykt*) Hun tænker paa mig, selv i sine Drømme.
En Drik i hendes Skød, o, min Dalila!
Det er mit Liv at flyve paa dit Bud.
(*Iler hen til Gryden, finder et Bæger der og drikker to Gange.*) En Guddomsdrik,
hvis Lige aldrig fandtes.
Jeg tror dig mere klog og dristig, elskte,
end selve Eva; hun tog Kundskabsfrugten;
men du har taget Livsenstræets Frugt
og presset denne Guddomssaft af den.

(474) Dalila: (*rejser sig*) Kom, elskte du, giv ogsaa mig at drikke!

- (475) Samson: (*mod hende med et Bæger, men taber det*) En Vellystræthed lister over mig.
- (476) Dalila: Saa hvil dit Hoved i din elsktes Skød.
- (477) Samson: (*gør det*) Ja, i dit Skød, du Saligheds Gudinde.
- (478) Dalila: Saa skal jeg snøre dig i stærke Lænker.
- (479) Samson: (*slumrer ind*) Det har du gjort forlængst. I Kærlighedens.
- (480) Dalila: Men den skal kunne ruste op med Tiden.
Han blunder alt. Kom frem, du kække Svend.
- (481) Føreren: Mon ikke han har narret dig igen.
- (482) Dalila: Bring mig et Reb! Vi snører det omkring ham
saadan som før. Og skynd dig saa at hente
Filistrene og min Betaling hid.
- (483) Føreren: Men hvis, Dalila — —
- (484) Dalila: Er du ikke gaaet?
- (485) Føreren: Men hvis han vaagner?
- (486) Dalila: Ja, hvad saa?
- (487) Føreren: Og hvis han
begærer dig i al sin Lidenskab?
- (488) Dalila: Det er aldeles ligegyldigt, om du
er her til Stede eller ej. Du Usling,
du var maaske min Kyskheds Vogter! hvad?
Gaa! hent Filistrene, og sig dem, at
de faar ej Samson, før jeg har min Løn.
- (489) Føreren: Men hvis han — —

- (490) Dalila: Gaar du eller ej?
- (491) Føreren: Jeg gaar.
- (492) Dalila: (*afskærer Samsons Haar, dog først efter en Tøven*) Min Samson! Elskte! Samson! Hører du!
(*Stænker ham noget vaadt paa Læberne.*) Vaagn op! Filistrene er over dig.
- (493) Samson: (*springer op, men falder strax tilbage, vrider sig og kaster sig hid og did, bliver endelig liggende stille*) Ja, bi, jeg er her! Lad dem komme! Ha! men hvad er dette? Hvad er —? Hvor? — Dalila!
Dalila! hvad er dette? Hører du!
Dalila — hvad — Dalila — hvad — er — det?
- (494) Dalila: (*viser ham Haaret*) Nu tror jeg, du har Tillid til mig, Samson.
- (495) Samson: Du, Israels Gud!
- (496) Dalila: — og at du elsker mig.
- (497) Samson: Dalila!
- (498) Dalila: (*vifter med Haaret*) Se, her er din Styrke, Samson. Pant paa din Tro. Nu er din Styrke min.
- (499) Samson: Hvad har du gjort?
- (500) Dalila: Kun slaaet rigtigt fast, at fjerde Gang, du talte, var det Sandhed.
- (501) Samson: Hvad har du gjort?
- (502) Dalila: Kun sikret mig dig ganske, saa Jøden evig er Filisterens.
- (503) Samson: Men løs mig dog af mine Baand, Dalila! thi hvis Filistrene nu kommer, er vi jo begge to fortabte.

- (504) Dalila: Tror du det?
- (505) Samson: Hvor kunde du dog med utrolig Letsind
saá sætte alt paa Spil?
- (506) Dalila: Alt, siger du?
- (507) Samson: Ja, alt: Min Kraft, vor Kærlighed, vor —
- (508) Dalila: Tøv lidt!
Dér var vist en Fejltagelse, min Ven.
- (509) Samson: Hvordan? — Men løs mig dog af disse Baand!
- (510) Dalila: Bi lidt! Du talte om vor Kærlighed.
Du tror da ikke, at jeg elsker dig?
- (511) Samson: Hvad mener du, Dalila?
- (512) Dalila: Dumme Barn!
Den Kærlighed, som jeg har hyklet for dig,
kan du da tænke, bare var beregnet
til at faa lokket af dig, hvorudi
din store Kraft bestod, saa jeg kan sælge
dig til Filistrene — og tjene godt.
- (513) Samson: Hvor kan du spørge saa forfærdeligt?
- (514) Dalila: Jeg spørge! Det er pure Alvor, Samson.
(*Smiler til ham*) : Kom, elskte! Kys mig! Knug mig i din Favn!
- (515) Samson: Dalila!
- (516) Dalila: Jeg har allerede sendt
Bud til Filistrene, og de har budt mig
et Tusind og et Hundred Sekel Sølv
fra hver af fire for dig, saa du ser,
at det er ingen daarlig Handel for mig.

(517) Samson: Dalila!

(518) Dalila: Ikkun paa een Maade kan du nu komme bort. Hvis du vil love mig og sværge ved din Gud — en Jødeed den er, ved jeg, det sikreste paa Jorden — at du, naar du er fri, vil sende mig en meget større Sum, saa vil jeg lade dig slippe bort, saa du kan redde Livet.

(519) Samson: Dalila!

(520) Dalila: Men saa maa du skynde dig. Filistrene kan komme snart, og faar de først fat i dig, saa vil de pine dig paa alle Maader, kun ej dræbe dig. Saa maa du trække Kværn som deres Træl og finde dig i alskens Kval og Spot, og hele Israel maa lide for det.

(521) Samson: Dalila!

(522) Dalila: Svar mig saa paa dette Tilbud! Et bedre vil du ingensinde faa.

(523) Samson: Er dette Alvor?

(524) Dalila: Ja, det tør jeg sværge ved alle Verdens Guder, at det er.
(*Pause. Samson ligger i taus, men gyselig Kamp med sig selv.*) Hvad svarer du saa paa mit Tilbud, Samson?

(525) Samson: Hvis ikke dette er en hæslig Drøm: jeg giver ikke Skøger Penge.

(526) Dalila: (*farer op, men betvinger sig; atter rolig*) Ikke? du glemmer Gaza⁴⁵. Heller ikke dér?

⁴⁵Gaza: Palæstinensisk by i Gazastriben, hvis historie går tilbage til 1500 f.Kr. [DSD & BOE]

(527) Samson: Hvad dér?

(528) Dalila: Betalte du ej heller dér?

(*Pause.*) Du gaar da ikke uden at betale!

(*Pause.*) Skynd dig nu, før det er for silde, Ven!

Tænk paa den Skam og Skændsel, der vil vælde
ud over dig og hele Folket, hvis
du vorder ynkelig Filistertræl.

(*Pause.*) Men hvis du vil gaa ind paa dette Forslag,
da tier vi med de afskaarne Lokker;
saa kan ej dit og mit Folk ane andet
end, at du har din Styrke ubeskaaret:
alt vorder uforandret ved dit Ry.

(*Pause.*) Det er fornuftigt, at du tier stille
og gennemtænker alt; men du kan tro mig,
det kan betale sig for dig; thi ellers
er Trældom, Pinsel, Skam og Haan dig vis.

(*Gaar hen og kigger ud.*) Men de kan komme snart. Mærkværdigt, at
end ingen af dem lader sig til Syne!

Jeg vil benytte Tiden til at se
paa mine Skatte. Naar du vil forhandle
med mig, saa sig kun til. Her er en Brøkdæl
af det, jeg kalder for min Salighed.

(*Henter en tung Pung frem.*) Du fatter sagtens ikke, hvad jeg vil
med al det Sølv og Guld. Nu, jeg indrømmer,
at jeg i og for sig er li'esaa stor
en Nar som I; thi hvad en Pige er
for jer, er denne søde Mønt for mig.

Det, som I kalder Halsens rene Hvidhed
og Brystets skære Blænden, Pandens Klarhed,
det er dog ingenting mod disse Straaler,
der tindrer frem fra Sølvets Guddomsglans.

Og hvad er Læbens druesøde Gløden
og Straalefunken i et Elskovsøje
og Kindens sarte, blege Rosenrødme
mod Guldets gyldentstærke Luespil?
Og hvad kan Elskovslejets Sødme være
mod denne vellystrilende Fornemmen
at sidde her og lade Verdensguden,
som raader over Menneskenes Børn
med næsten enevældig Styrke, glide

igennem Fingrene med liflig Klang.
(*Gemmer Pungen igen.*) Men nok om det! Fortæl mig saa, om du
vil endnu mer lyksaliggøre mig
og fri dig selv fra Fjendevold — — —

(529) Samson: (*lidenskabeligt*) Gud Jahve,
min og min Fars og mine Fædres Gud,
hjælp mig af denne gales Vold og udfri
din egen Tjener fra Filistrene!

(530) Dalila: Ja, du skal se, han hjælper saamænd nok.

(531) Samson: Dig har jeg tjent i al min Levetid,
bestandig har jeg anvendt disse Arme
mod dine Fjender *for* dig og dit Folk;
for første Gang har jeg af al mit Hjerte
Brug for din Hjælp; med mine egne Kræfter
har hidindtil jeg stridt mod dine Fjender.
Vis nu, at du er Gud! Hjælp mig for min
og for din egen og dit Israels Skyld!

(532) Dalila: Vær nu fornuftig, Samson! Kun et Barn og
en overtroisk og enfoldig Kvinde
kan tro og bede om Mirakelhjælp.
(*Det banker.*) Saa, Samson! Sidste Frist! End staar du til
at redde; men om kun et Øjeblik
er du og Folket hjælpeløst fortabt.

(533) Samson: Ved mine Lokkers Styrke, Jakobs Gud,
du kan ej ville, at dit Folk skal slettes,
dit Navn uddø blandt Menneskenes Børn.
(*Det banker igen.*)

(534) Dalila: Nu skal jeg komme! — Samson, slaar du til?

(535) Samson: Saa, Herre Gud, nu stoler jeg paa dig.
Og dig alene.

(536) Dalila: (*idet det atter banker*) Samson! Sidste Gang?

- (537) Samson: Vis nu din Vælde! Straf Filisterinden,
Troldkvinden, Skøgen dér med hendes Folk!
- (538) Dalila: (*aabner Døren paa Klem*) Saa snart jeg aabner Døren, kan I komme.
Giv Pungen hid!
(*Lukker atter Døren og gemmer en stor Pung.*) Det kan ej vente længe.
End kan du frelses. Vil du eller ej?
- (539) Samson: Thi den, der stoler paa dig, hjælper du;
det ved jeg, Herre; derfor er jeg tryg.
- (540) Dalila: (*mod Døren*) Saa snart var Jødefolkets Dage omme.
Til Lykke, Dagon, med din Jahvesejr!
- (541) Samson: Mig tykkes, mine Armes Muskler spændes.
Ha! Jeg skal knuse hele Dagens Flok
og smide Skøgen, som forførte mig,
som Aadsel hen for vilde Dyr og Fugle.
- (542) Dalila: Tak for vor korte Kærlighed, min Samson.
Mit hele Folk vil takke dig for Æren,
(*lukker Døren op*) at du udkaarede — Kom saa, I Hunde,
og mor jer med den vingeløse Ørn!
- (543) Samson: Giv mig igen din Aand, du Israels Gud!
Da skal jeg hævne, hvad de har forbrudt.
(*Filistrene strømmer ind med Forpræsten i Spidsen under høje Raab. Dalila betragter Samson nøje. Han ligger et Øjeblik stille som ventende; rejser sig saa halvt op som for at sprænge Baandene; alle viger forfærdede tilbage undtagen Dalila. Samson synker afmægtig sammen; de andre omringer ham igen hujende og hvinende. Kun Dalila holder sig tilbage. Forpræsten nærmer sig hende.*)
- (544) Forpræsten: Dalila! Vi to har et lille Regnskab
at gøre op.
- (545) Dalila: Gaa til de andre Hunde,
og bid den værgeløse hist omkap!
- (546) Forpræsten: Jeg kommer atter her paa Gudens Vegne
og bringer dig som Takkegave det.
(*Støder en Dolk i hendes Bryst.*)

- (547) Dalila: (*falder*) Fordømte Djævel!
 (*Slynger den kogende Gryde mod hans Hoved.*) Tag du denne Gave
 paa dine egne Vegne som *min* Tak!
 (*Han styrter med et Rædselsskrig.*) Se, Guldet, hvor det rinder mig af Barmen,
 det smeltet rene, purpurrøde⁴⁶ Guld.
 Saa dør jeg salig. Dette røde Guld!
 (*Dør.*) (*Alle de andre stirrer lammede paa Dalila og Forpræsten.*)
- (548) Forpræsten: (*ruller sig paa Gulvet*) Guds Dom! Ramt er hun af Gud Dagon's Dom.
 Det svier. Hjælp, jeg dør! Hun myrder mig.
 En Helvedvæske! Stik hans Øjne ud,
 og lad ham trække Kværnen! Dræb ham ikke!
 Jeg holder ikke denne Smerte ud.
 Men pin ham, pin ham kun paa alle Maader!
 Saa skal I sejre — Den forbandede,
 som brænder levende mig op — Og saa
 vil Dagon — Nej, jeg holder det ej ud.
 Aah, her er Redning — Dræb ham ej, men pin ham!
 (*Trækker Dolken af Dalilas Bryst og borer den i sig. Dør.*)
- (549) Samson: (*triumferende*) Tak, Israels Gud! Nu ser enhver din Vælde.
 Som de to vil du knuse alle disse.
- (550) Alle Filistrene: (*flyr fra ham skrigende i Rædsel*) Gud Jahve! Vogt jer for Gud Jahve!
 Fly!
- (551) Føreren: (*kommer*) Tak, Fæller, at I venter paa mig. Nu,
 omskaarne Hund, er dine Dage talte.
- (552) Samson: Ti, halte Træl! Gud Herren straffe dig!
 Det gaa dig, som det gik de tvende dér!
- (553) Føreren: (*kaster sig med et Skrig ned ved Dalilas Lig*) Dalila! Ve! Dalila død! Dalila!
 (*Springer rasende op.*) Dit Blod ved tusind Pinsler kan ej bøde
 for denne Udaad. Dér — og dér — og dér!
 (*Slaar ham ude af sig selv i Aasynet. De andre styrter til.*)
- (554) De andre: Ja, pin ham, plag ham, stik hans Øjne ud!
- (555) Samson: (*tordner*) Fordømte, fejge Trælleæt! I vover,
 I uomskaarne Hedninger formaster

⁴⁶purpurrøde: Det samme som rødviolette. [ODS]

jer til at lægge Haand — har I forglemt,
 dengang et Tusind af jer sloges sønder
 af Asenskæven i min ene Haand;
 da eders Marker bugnende af Grøde
 fortæredes af mine muntre Luer,
 og I som fejge Hunde vendte Halen
 i Flugt mod nogle bange Ræves Stjert⁴⁷;
 dengang I misted tred've Bryllupsklæder,
 endskønt I havde pløjet med min Kalv;
 dengang I saa mig lagt i faste Lænker,
 som midt i eders Hujen ved min Styrke
 brat smuldrede som brændte Traade bort;
 dengang I havde lukket Porten for mig
 i Gaza By og vilde myrde mig,
 men maatte hente Stadens tunge Porte
 den næste Dag paa Nabobjergets Top?
 Og tror I da, at disse Kæmpehænder,
 der flakte⁴⁸ Løvens Gab let som et Kids
 og sprængte tifold mere svære Lænker,
 er bundet af *de ynkelige* Baand.
 (*Alle er atter vejet. Føreren ser Dalilas Lig og styrter frem igen.*)

(556) Føreren: Saa bryd da disse „ynkelige Baand”.
 Kom hid, og stik hans Øjne ud, og dræb ham!

(557) En anden: Forpræsten bød, han skulde trække Kværnen.

(558) Føreren: Ja, bedre, bedre! Men hans Øjne ud!
 (*En Jernspids varmes, saa den gløder, og bringes ham.*)

(559) Samson: Gud Jahve, glem mig ikke! Glem mig ikke!
 Glem ej din Kæmpe! Glem mig ikke, Gud!

(560) Føreren: (*idet det ene Øje bores ud*) Stik til! Stik til! Ind med den, dér, i Øjet!

(561) Samson: Gud Jahve! Hvad er dette? Ve! mit Syn!
 (*Vrider sig ud af Hænderne paa dem, men styrter ned paa Gulvet. Raaber.*) Ha! kan
 du eller vil du ikke frelse?
 Den første Gang, jeg ret begærer Hjælp
 af dine Hænder, yder du mig — intet.

⁴⁷Stjert: Betegner et levende væsens hale eller bagdel. [ODS]

⁴⁸flakte: Gammeldansk præteritumsform af ”at flække”. [ODS]

Hjælp! eller jeg forbander dig og haaner
dig som afmægtig, ussel Dagontræl!

(562) Føreren: (*idet Samson løftes op igen*) Lad bare den fordømte Djævel skringe.
Stik Spidsen i det andet Øje! dér! —
Du beder ej engang om Naade, Jøde.

(563) Samson: Jo. Spar mit Syn! Gud Jahve! Spar mit Syn!
Og slyng dit Lyn ned mellem disse Djævle!

(564) Føreren: Stik til! Stik til!

(565) Samson: Hvis ikke, vil jeg evigt
foragte dig og haane dig. Al Troskab
og Huldskab⁴⁹ vil jeg da opsigte dig.
Forbande dig og hade dig til Døden —
Du kan det for din egen Ære ikke.
Hjælp — Aah, mit Øje! Ve! Nu blev det Nat.
Et evigt Nattemulm har lagt sig om mig.

(566) Føreren: Saa lad ham ligge lidt! Betragt ham dér!
(*Samson synker tilbage. Føreren stirrer hadefuldt paa ham, kaster sig saa ned ved
Dalilas Lig, klapper hendes Hænder og kysser hendes Pande. De andre betragter
skiftevis ham og Samson.*)

(567) Samson: (*stønnende*) Aah, denne Smerte! Denne Rædselsnat!
(*I storslaaet Forbitrelse*): Og det er Takken for min lange Virken,
det er den Tak, du yder mig, Gud Jahve.
Hvis ikke du er sygnende afmægtig,
er undergoven en Filistergud,
maa finde dig som Træl i hvert et Lune
af denne ynkelige Hundeæt,
nuvel, saa er du lunefuld og grusom,
en utaknemmelig og nedrig Gud,
som lønner selv din allerbedste Tjener,
naar du har brugt ham i din Tjeneste
i mange Aar, med nederdrægtig Stumhed,
ja, med en djævelsk Slaaen Haanden af ham
og Overgoven til hans værste Fjender
til dyb Fornedrelse og Trællekaar,

⁴⁹Huldskab: Kærlighed, hengivenhed, venskab.

til evigt Mulm, til Pinsel, Spot og Død.
 Grant⁵⁰ skuer jeg dig i din fjerne Himmel,
 endskønt jeg ellers intet skuer mer;
 dér sidder du blandt jublende Serapher⁵¹,
 utalte, dig lovprisende Keruber,
 indhyllet i Lyksalighedens Klæde
 i Sikkerhed fjernt fra al Kval og Smerte
 og gider ikke høre paa min Klage,
 ja, griner sagtens skadefro dertil.
 Nuvel, saa skal min Klage og forstumme,
 med Smertensskrig jeg fodrer ej din Ondskab,
 din onde Glæde ved din Tjeners Kummer,
 du nedrige, forbandede Tyran.
 Naar nu jeg slæbes til det skumle Fængsel,
 hvor giftigt Kryb omkravler mine Fødder,
 og Hulens Klamhed volder Febergysen,
 mens Trællesvøben⁵² slaar min Ryg til Blods,
 og Haan og Spot og Spyt og raa Foragten
 vil hvisle Slangetunger ligt⁵³ omkring mig,
 da vil jeg med de tomme Øjenhuler
 med heftig Længsel stirre efter Døden.
 Og naar den kommer — hør mig da, Gud Jahve,
 da vil jeg knytte disse Hænder mod dig
 og spytte op mod Himlen, hvor du sidder
 og griner ad min hjælpeløse Nød
 selv fuld af Herlighed og Fryd og Vælde,
 da vil jeg hviske Haansord mod dig, Gud,
 saa vilde, som du aldrig før dem hørte;
 og naar jeg døende til Jorden tumler,
 naar Brystet krymper sig i gravhul Rallen,
 naar Blodet vælter som en Flom af Munden,
 da skal det sidste, som den matte Tunge
 og de alt ligblaa og fortrukne Læber
 fremlaller, førend de for evigt stivner,
 kun være en Forbandelse mod dig.
 Selv efter Døden, naar min Krop er raadnet,

⁵⁰Grant: Nu næsten kun arkaisk: nøje, tydeligt, præcist. [ODS]

⁵¹Serapher: Hebraisk ord for "engel", men beskrives i Det gamle Testamente som seksvingede væsener, der omgiver Jahves trone og afskærer beskueren fra at skue Gud (GT: Es. 6, 1-2).

⁵²Trællesvøben: I mange dialekter er "svøbe" det almindelige ord for "en pisk". [ODS]

⁵³Slangetunger ligt: Ligesom slangetunger.

skal mine hvide Dødningkæber skinne
og grine af dig, Gud, i Maaneskin.

(568) Føreren: Han raaber højt. Hvad er der sket? I blegner.
Frem mod ham! Hen i Møllen med vor Træl.

(569) En anden: (*forfærdet*) Han er besat! Pas paa! Han er besat!

(570) Føreren: Jeg skal besætte ham, den Kvindemorder.
(*Slaar ham.*) Hvor meget vil du byde for dit Liv?
(*Samson tier.*) Har Rædsel ranet⁵⁴ dig dit Mæle, Hund?
(*Samson tier.*) Svar, naar din Herre taler til dig, Træl!
Smid dig i Støvet og kys mine Fødder!
Bønfald os ydmyg om Barmhjertighed!
(*Samson tier.*) Giv Tid, omskaarne Træl; thi vi Filistre
skal nok faa lært dig Høflighed, og hvad
der sømmer sig en Træl imod sin Herre.
Afsted til Møllefængslet med ham, Fæller!
Først kan han trække Kværnen, siden vil
vi ofre ham til Dagon. Muntert fat!

(571) De andre: Ja, muntert fat! Afsted til Møllefængslet!
(*De spytter paa ham og mishandler og haaner ham og river ham raat og brutalt ud
gennem Døren.*)

(572) Føreren: (*knæler ved Dalilas Lig*) Troldkvinde! Fagre, dejlige Dalila!
Fortryllerinde! Kan du være død?
Ak! jeg fik aldrig Lov at elske dig!
Men hævne dig — forfærdeligt — det vil jeg.
Det sværger jeg ved disse skønne Læber,
som nu du maa mig lade kysse ømt.
Farvel, du dejlige! Nu ud til Hævnen!
(*Springer op og vil ud, da Rebekka dukker op i Døren.*)

(573) Rebekka: Er Samson her? Sig mig, er Samson her?
Hvor er han?

(574) Føreren: Du her?

(575) Rebekka: Men Samson? Samson?
Hvor er han hen? Du ved det. Sig mig det!

⁵⁴ranet dig dit Mæle: Betyder berøvet dig dit mæle, dvs. gjort dig tavs. [ODS]

Jeg er ej rolig, naar jeg ved, han er
i hendes Magt.

(576) Føreren: (*triumferende*) Men nu er du i min.
Du slap i Morges fra mig, søde Pige.
Men nu —

(577) Rebekka: Sig mig, hvor er han? Sig det! Strax!
(*Opdager Ligene.*) Men hvad — — — Tak! Herre, Tak for al din Hjælp!
Tak, at du hørte mine bange Bønner!
Tak for din Naades Hjælp, din Kærlighed!

(578) Føreren: (*mellem hende og Døren*) Du takker lidt for tidligt —

(579) Rebekka: (*peger paa Ligene*) Ser jeg ikke
Gud Herrens Miskundhed⁵⁵?

(580) Føreren: For vi har dræbt ham.

(581) Rebekka: (*rolig*) Du lyver. Herren svigter ikke sine.
Her ser jeg selv — —

(582) Føreren: (*opdager Samsons Lokker og kyler dem til hende*) En Brøkdæl af hans Lig.

(583) Rebekka: (*farer tilbage blegnende*) Men hvad er dette? Disse Guddomslokker!
De — de kan kun tilhøre *en* paa Jorden!
Aah — Samson! Samson!

(584) Føreren: Ja, han er forbi.
Græd ej; nu skal jeg gi' dig noget andet
at tænke paa.
(*Tager hende om Livet.*)

(585) Rebekka: (*synker ned, knugende Samsons Lokker mod sine Øjne*) Ak! Saa er alting
ude.
Jeg fatter ikke dine Veje, Herre.
Det var mit Haab, min Drøm — ak! Haab og Drømme
er knust og vejret bort for Nuets Pust.

⁵⁵*Miskundhed*: Betyder barmhjertighed, medynk, mildhed eller overbærenhed. [ODS]

- (586) Føreren: Hvor du er dejlig!
- (587) Rebekka: (*springer op*) Herren straffe dig!
Du nedrige, hvor fjæler du hans Lig?
Lad mine Taarer som en duggmild Balsam
udgydes ved min dræbte Kærlighed.
- (588) Føreren: Græd ikke for din dræbte Kærlighed!
(*Griber fat i hende.*) Men modtag her den spillelevende!
- (589) Rebekka: (*vil rive sig løs*) Min elsktes Morder! Gudsfor nægter! Fjende
af alt, hvad jeg har kær! Filisterdjævel,
dig, som jeg højst af alt paa Jorden hader,
tror du, at jeg vil — —
- (590) Føreren: (*brydes med hende*) Men her raader jeg.
- (591) Rebekka: Kom mig i Hu! Bevar mig, Israels Gud!
- (592) Føreren: Nej, han er bleven glemsom paa det sidste.
Men nu skal vi nok huske Jøderne.

(*Tæppe.*)

3. Akt: III

Møllefængslet i Gaza. Uhyggeligt, skummelt. Samson bundet til Kværnen.

- (593) Samson: (*beder*) Abrahams, Isaks, Jakobs og min Gud!
Din Vilje ske! Det er det eneste,
jeg beder om. Din vise Vilje ske!
Og giv mig sligt et Hjerte, at selv om det
skal koste mig alt — alt, hvad tænkes kan,
saa ofrer jeg det dog med ydmyg Glæde,
naar blot jeg ved, det er din Viljes Værk.
(*Hans Vogter kommer ind.*) Og se i Naade — — —

- (594) Vogteren: (*slaar ham med Svøben*) Op, du blinde Træl!
Lig ikke dér og hyl! Vor nye Konge
gør dig den Hæder at bese dit blinde,
fortrukne Trællefjæs. Se, Herre Konge,
(*Kongen, den tidligere Fører, halter ind, fulgt af nogle Mænd*) her er det usle Dyr,
som I fik Bugt med.
Knæl ned, og tilbed, jammerlige Hund!
(*Samson bøjer sig.*)
- (595) Kongen: Se paa mig, Samson! Se min Kongepragt!
Hvad? Ser du ikke? Naa, det kniber for dig.
Men kan du høre paa min Stemme, Hund,
at du har faaet dig en anden Konge.
Den gamle var vist altfor venlig mod dig.
Men jeg vil være endnu mere venlig.
(*Sparkes ham.*) Her er mit Haandtryk. — Hvordan ter han sig
i Fængslet, Fangevogter?
- (596) Vogteren: Højst forskelligt.
Strax, da han kom her, var han rasende.
Han laa og spytted op mod Himlen og
forbandede sin Gud og kaldte ham
ved Sprogets allergræsseligste⁵⁶ Skældsord.
- (597) Kongen: Men trak han Kværnen godt?
- (598) Vogteren: Aldeles ikke.
Vi pinte ham paa allehaande⁵⁷ Maader
og skreg de frygteligste Trusler mod ham.
Han ømmede sig aldrig, rørte sig
ej heller nogensinde ud af Stedet.
For alt var han aldeles ligeglad
og svarede os aldrig med et Ord.
Men alle hans Bebrejdelser og Klager
var rettet mod hans Gud. Jo mer vi pinte
ham, desto mer forbandede han ham.

⁵⁶*allergræsseligste*: Ordet ”græsselig” er vistnok beslægtet med højtysk ”grässlich”. Kommer af det middelnedertyske ”gresen” (gyse) og betyder her frygtelig, skrækkelig. [ODS]

⁵⁷*allehaande*: Jf. tysk ”allerhand”. Egentlig genitiv flertalsform af ”af alle slags”. I denne sammenhæng er betydningen ”alle mulige”. [ODS]

- (599) Kongen: En underlig Fornøjelse.
- (600) Vogteren: Som nok
jeg tænkte ikke vilde vare længe.
- (601) Kongen: Slog saa din Tanke til?
- (602) Vogteren: Helt og aldeles.
Saa ydmygede han sig for sin Gud
og laa i Dagevis og bad ham om
Tilgivelse og om at skænke ham
sin Aand igen — ja, saadan kaldte han det.
- (603) Kongen: Lod I ham saa arbejde?
- (604) Vogteren: Nej, han var
bestandig som et saaret Vilddyr, skreg
Forbandelser mod os foruden Ende,
svor, at han vilde tage grusom Hævn
for sine Øjne og sin tabte Frihed,
paakaldte jamrende sin Gud, om han
dog atter vilde give ham hans Styrke
og hjælpe ham til vild, forbitret Hævn,
til Mord og Pinsel over hver Filister,
udøse over os Forbandelser
som Krig og Pest og Hungersnød og Rædsel
paa alle Leder og i fuldest Maal.
- (605) Kongen: Du Krøbling, du skal med din Krop undgælde
for hver et Hadingsord⁵⁸ mod dine Herrer.
(*Sparker ham.*) Knæl ned og bed mig om Forladelse.
- (606) Samson: (*knæler og mumler*) Jeg beder eder om Forladelse.
- (607) Kongen: Nej, højt, saa alle her kan høre det!
- (608) Samson: (*højere*) Jeg beder eder om Forladelse.

⁵⁸Hadingsord: Hånende eller spottende ord. [ODS]

- (609) Kongen: Er han saa bleven ved med at forbande os saadan lige indtil denne Dag.
- (610) Vogteren: Nej, dette lede Fængsel var, som jeg jo vidste, ikke længe om at bryde hans Kræfter, saa han sank aldeles sammen. Nu ligger han stum og uvirksom hen; vi hører aldrig ham, undtagen naar han beder til sin Gud en sjælden Gang. Men ellers gør han lydig, hvad vi byder, og knyr ej for den grummeste Behandling.
- (611) Kongen: Hvad? Ligger han stum og uvirksom hen? Jeg tror, I raser. Tror du, det er derfor, vi sparede den Djævlejødes Liv? Op med ham! Op! og lad ham trække Kværnen! Lad selv mig se, hvorledes det gaar til. Men pisk ham! pisk ham dog! Op med dig, Træl! Løb rundt, du blinde Krøbling, for din Herre! (*Vogteren slaar ham, Kongen sparker ham. Samson rejser sig og trækker rundt.*) Nej, det er altfor langsomt, altfor dovent! Spar ej paa Svøben, du! — Brug dine Ben! (*Kongen tager selv Svøben og slaar, til Samson løber.*) Ret saa! Med denne Fart er jeg tilfreds. Du er dog vel lyksalig, usle Træl, naar din Herre roser dig og er tilfreds. — Saadan skal Kværnen gaa, du Fangevogter, til Kvæld i Dag.
- (612) Vogteren: Det er for længe, Herre. Det er umuligt.
- (613) Kongen: Hvad? Er du forrykt? Saadan skal Kværnen gaa til Kvæld i Dag. Har du forstaaet mig?
- (614) Vogteren: Ja, Herre Konge.
- (615) Kongen: (*til en af sine Mænd*) Du bliver her og paaser, at det sker. Men det er sandt, min unge Dronning sagde,

hun lystede at skue Dyret der.
 Jeg tænker, at hun kommer hid i Dag.
 Saa ved du, at hun skal behandles, som
 om hun var mig, og lydes ubetinget.

(616) Vogteren: Det ved jeg, Herre Konge.

(617) Kongen: Dermed gaar jeg.
 Træl, bøj dig for din Herre, naar han gaar!
 (*Samson standser og bøjer sig.*) (*Kongen slaar ham.*) Jeg tror, du raser, trodsigt
 dumme Hund.
 Jeg bød, du skulde løbe saa til Kvæld,
 saa vover du at standse, som om ikke
 du kunde bøje Ryggen, mens du løb.
 Ja, saadan skal det være. Det er rigtigt.
 Jeg skal faa lært dig lydige Høflighed.
 Omskaarne, blinde Trællekrøbling, tvi dig⁵⁹!
 (*Spytter paa ham og gaar med sit Følge.*)

(618) Vogteren: Han styrter længe inden Kvæld, hvis han
 skal blive ved med dette Løb.

(619) Filisteren: Har Kongen
 befalet det, saa skal han blive ved.

(620) Vogteren: Ja, mig er det jo ganske ligegyldigt.

(621) Filisteren: Er Kongens Bud dig ligegyldigt?

(622) Vogteren: Nej,
 det er mig da det vigtigste paa Jorden.
 Men det, jeg —

(623) Filisteren: Tys, dér er alt⁶⁰ Dronningen.
 (*Rebekka ind, fulgt af nogle Kvinder.*)

(624) Rebekka: Jeg vilde gerne se den store Træl,
 om hvem saa mange taler i vort Folk.

⁵⁹*Tvi dig*: Ordet "tvi" er en gengivelse af lyden fra den handling at spytte og bruges som udtryk for afsky, ringeagt eller ærgrelse.
 [ODS]

⁶⁰*alt*: I denne sammenhæng betyder alt "allerede". [ODS]

- (625) Vogteren: Hil dig, min Dronning. — Ja, han løber dér,
- (626) Rebekka: Hvor?
- (627) Vogteren: Dér.
- (628) Rebekka: Ham! Ja, men — nej, jeg mente Samson.
- (629) Vogteren: Ja, Samson.
- (630) Rebekka: Samson, ja.
- (631) Vogteren: Ja, det er ham.
- (632) Rebekka: Ham?
- (633) Vogteren: Ja, hvi undrer det dog eder saa?
- (634) Rebekka: Fordi — jo — thi — at — nej — jeg synes ikke,
at han ser kæmpestærk og vældig ud.
Men stands dog, Træl!
- (635) Samson: Det tør jeg ikke.
- (636) Vogteren: Stands,
og bøj dig for din Dronning, naar hun vil det.
(*Samson standser og bøjer sig.*)
- (637) Rebekka: (*spytter paa ham*) Og du har myrdet Masser af Filistre
og øvet nedrig Vold mod mange Kvinder.
Tvi dig, elendige, nu faar du Straf. —
(*Til Fangevogteren*) : Han er vist syg?
- (638) Vogteren: Det varer ikke længe,
før denne Kværn maa trækkes af en anden.
- (639) Rebekka: Er Kværnen tung?
- (640) Vogteren: Saa tung, at kun med Møje
vil tvende Kvinder kunne trække den.

- (641) Rebekka: Men her er jo saa mørkt og skummelt nede,
at det er næsten ikke til at se
at trække rundt med den.
- (642) Vogteren: (*ler*) Min høje Dronning,
han ser vist lige godt i Mulm og Lys.
- (643) Rebekka: Ser lige godt?
- (644) Vogteren: Han er jo blind.
- (645) Rebekka: (*med et Skrig*) Er blind?!
- (646) Vogteren: Det første, som vi gjorde, var at stikke
hans Øjne ud —
- (647) Rebekka: Det — det var ogsaa klogt.
Saa vil han aldrig kunne se at undfly.
Hvad ser du saa for Syner, Træl, i Mørket?
Han svarer ikke. Hør, jeg har saa tit
og ofte tænkt, hvad blinde Folk mon mener
om Tingene. Det kan *du* sige mig.
(*Samson tier.*) Mon han er bange for at tale til mig?
Svar mig kun frejdigt uden Frygt og Angst.
Det kunde mere mig at høre paa ham.
Sig du kun frit frem, hvad du mener, Samson.
Jeg skal ej vredes for det. Tal du kun!
Hvis du er bange for de andre — vel,
forlad os saa en Stund, saa skal jeg kalde,
saasnart jeg ønsker eder hid igen.
- (648) Vogteren: Men høje Dronning —
- (649) Rebekka: Naar det morer mig
at høre paa hans Tale og hans Klage,
om end den er forvoven, og naar nu
jeg tror, han taler bedre, naar der ej er
en Skare Vidner, som vil Ord for Ord
med største Glæde melde Kongen den,

hvad ondt kan det saa gøre?

(650) Vogteren: Høje Dronning,
jeg mente bare —

(651) Rebekka: Hvo af os to raader?

(652) Vogteren: Naturligvis er eders Røst min Haand.
Jeg mente bare, hvad vil Kongen sige,
hvis han erfor⁶¹, at —

(653) Rebekka: du har trodset mig.
Ja, det er sandt, hvad vil saa Kongen sige?

(654) Vogteren: Jeg gaar. Jeg iler.

(655) Rebekka: Gaa, I andre, med!
Men vær til Rede⁶², hvis jeg kalder paa jer
og kom saa strax — men heller ikke før.
(*Alle ud undtagen Rebekka og Samson. Rebekka forvisser sig først om, at de er i
tilbørlig Afstand, lukker saa Fængselsdøren, gaar hen og tager Samsons Haand.*)
Og det er Samson. Det forsikrer han
er Samson. Denne blege, blinde Træl
er Herrens store, stærke, vilde Kæmpe.

(656) Samson: Ha! hvad er dette?

(657) Rebekka: Ja, hvad er dog dette?
Er dette Samson? — Samson, det var ham,
der stor og vældig knuste Israels Fjender,
og du er Israels Fjenders usle Træl.
Hans Hænder kunde flække Løvekæfter
og sprænge Lænker som forbrændte Traade
og jage med en ussel Asenskæve
en hel Filisterhær paa ilsom Flugt,
og *dine* Trællehænder trækker Kværnen
og samler Sejerherrens Krummer op.
Hans Læber kunde tordne Gru og Rædsel

⁶¹erfor: Ældre datidsform af "at erfare", som kommer af det tyske "erfahren" (egentlig betydning: at gennemvandre). [ODS]

⁶²til Rede: Betegner det at være klar, i beredskab, at stå til rådighed, parat til at gøre noget, træde i virksomhed osv. [ODS]

ud over dem, der trodsede hans Vilje,
men *dine* mumler bange Afmagtsbønner
og vædes kun af dine Herrers Spyt.
Hans Barm var underfuld at hvile ved;
kun engang har jeg prøvet det, men siden
har jeg kun levet i det korte Nu.
Hver Dag, der svandt, har jeg i Mindet genkaldt
det Livets lykkeligste Øjeblik;
hver Nat, der gled, har jeg i Drømme levet
den Stunds Vidunderlighed om igen.
Din Barm er kold og haard, din Ryg er bøjet,
og Feberstønnen lyder i dit Bryst.
Men værst — men gyseligst af alt er Blikket.
Det Blik, der lynede i Uvejrsvildhed,
saa Fjenden styrtede som ramt til Jorden,
det Blik, der straaede med Solens Vælde,
saa Kvinder sank betagne dig til Brystet,
det Blik, der tindrede med Maanens Mildhed,
med Stjernernes den dybe Vemodslængsel,
med Haabets Drømme og med Viljens Daad.
Hvor er det Blik? Hvor er — hvor er det Blik?

(658) Samson: Filisterdronning, hvad er dette for
en Røst, du taler med?

(659) Rebekka: Det er kun Mindets.
Lyt ikke til den! Den bedrager kun.

(660) Samson: Men hvad vil Mindet hos den døde Mand?

(661) Rebekka: Hvad Mindet altid vil: kun bringe Haabet.

(662) Samson: Har Haabet Bud til Lig?

(663) Rebekka: Du lever, Samson.

(664) Samson: Min Stemme lyder fra de dødes Land.

(665) Rebekka: Men jeg vil atter gi' den Livets Klang.

- (666) Samson: Kun Gud kan blæse Liv ind i det døde.
- (667) Rebekka: Saa lev igen! thi Kærlighed er Gud.
- (668) Samson: Men Kærlighed er kun for dem, der lever.
- (669) Rebekka: Men min er kun for dig, hvad du end er.
- (670) Samson: Din Kærlighed for mig?
- (671) Rebekka: Jeg elsker dig.
- (672) Samson: Filisterdronning!
- (673) Rebekka: Ogsaa kaldt Rebekka.
- (674) Samson: Rebekka du?
- (675) Rebekka: Ja, jeg.
- (676) Samson: Du hin Rebekka,
som —
- (677) Rebekka: frelstes af dig hist ved Bækken Sorek.
- (678) Samson: Hin Dag da —
- (679) Rebekka: Salighedens Kerte⁶³ tændtes
for mig, og sluktes i det samme Nu.
- (680) Samson: Rebekka!
- (681) Rebekka: Samson!
- (682) Samson: Du var Herrens Engel,
af hvem jeg ikke vilde tage Frelsen.

⁶³Kerte: Betegner oftest et stort vokslus.

- (683) Rebekka: Men som du gav den.
- (684) Samson: For selv at gaa tabt.
Ja, visselig, jeg har fortjent min Straf,
at blind jeg overhørte Herrens Stemme.
- (685) Rebekka: Har du fortjent — har du fortjent din Straf!
Den ædleste og herligste og største
af Herrens Tjenere — af Mænd paa Jord!
Har du fortjent at slænges som et Rov
hen for de nedrige, fordømte Djævla?
Aah, Samson, Samson!
(*Græder ved hans Bryst.*)
- (686) Samson: Herrens Vilje ske!
Græd ej, fordi vort Jordeøje ikke
kan skue Herrens dunkle Himmelvej.
- (687) Rebekka: (*tager hans Lokker frem fra sit Bryst*) Se, Samson! ser du denne dyre
Skat?
- (688) Samson: Jeg skuer ingen Skatte mer, Rebekka.
- (689) Rebekka: Nej, det er sandt. Men føl da — føl da paa den!
- (690) Samson: (*med et Gys*) Mit Lig! Mit Lig!
- (691) Rebekka: De store, fagre Lokker,
før dit vidunderlige Hovedsmykke.
Det har de revet af dig for at smæde,
vansire dig og haane dig des mere.
Jeg fandt dem i den væmmelige Hytte,
hvor Jødefolkets Haab blev sønderknust.
Og jeg har gemt dem indtil denne Dag.
Hvert Øjeblik, naar jeg var ene, tog jeg
dem frem fra Barmen, hvor jeg skjulte dem.
Mod dem jeg trykked de forgrædte Øjnes
fortvivlte, kummerfulde Taarer bort.
Jeg har bedækket dem med varme Kys
fra mine skælvende og bange Læber,
og jeg har gemt mit stakkels Hoved i dem,

naar det var ved at sprænges af de Smerter,
fortvivlet Graad og Grublen voldte det.

(692) Samson: Saá har du elsket mig.

(693) Rebekka: Nej, meget mer.
I disse lange Nætter uden Slummer
har hid og did jeg kastet mig paa Lejet
og raabt til Gud og bedt om en Forklaring,
om Hjælp, om Plan, om Vilje og om Kraft.
Tit er jeg sprungen op, er løben ud
i Uvejrnsnatten og har blandet mine
bønfaldende og kummerfulde Angstskrig
med Stormens rædselsfulde Jammerhyl.
Da har jeg følt en stakket, bitter Lindring
ved Tanken om, at denne Smertensklage
er naaet frem til dine Øren, Samson,
og jamret til dig, at du ej var glemmt.

(694) Samson: Saá har du elsket mig.

(695) Rebekka: Nej, meget mere;
thi jeg har ikke nøjedes med Klage
og Graad, men jeg har virket, jeg har tænkt.
Og vil Gud Herren ikke svingte os
aldeles, skammeligt og troløst, nu,
saa skal mit Liv faa Frugt, før Solen synker.

(696) Samson: Guds Vilje ske! Guds Hæder frem for alt!
Strafret og Hævn tilhører ham alene.

(697) Rebekka: Hvad siger du? Tilhører Hævnen ham?
Er det mod ham, Uretten er begaaet.
Den, der maa bære Veen, han har Ret til
at rive Byrden ned af sine Skuldre
og slynge den paa Veforvolderen.

(698) Samson: Det allerværste, som en Mand kan gøre,
er det at handle mod sin egen Gud.

(699) Rebekka: Men hvad er dette dog for Daaretale?
Tror du, du handler mod Israels Gud,
naar du afryster dine Trællelænker
og fejer dem til Side, der tør modstaa
hans eget Folk og dermed og ham selv?

(700) Samson: Din Gud er altfor lille, altfor ringe.

(701) Rebekka: Min Gud er Israels Gud og ogsaa din.

(702) Samson: Din Gud han er saa ringe, at en Skare
Filisteruslinge kan modstaa ham.
Min Gud er mægtig, saa uhyre vældig,
at hele Verden gør hans mindste Vink.

(703) Rebekka: Ak! du har mistet alt undtagen Livet
i dette gyselige Fangehul.
Selv din Forstand har de berøvet dig,
dit Mod er vejret bort som Fnug i Luften.
Du tør ej rejse dig mod dine Herrer,
din Daadkraft er forbi, din Vilje knækket,
og Hedningguder overvælder dig.

(704) Samson: Foragt, Bebrejdelser, alt kan jeg taale;
for dertil har jeg vænnet mig forlængst.

(705) Rebekka: Jeg vil da ej foragte dig, min Samson,
og jeg bebrejder dig jo ingenting.
Men sælsom fremmed er din Tale mig.
Maaske vil jeg forstaa dig bedre, Samson,
hvis du fortæller mig om hver af dine
Oplevelser i dette Rædselsrum.

(706) Samson: Ja, det er let fortalt og snart fortalt.
Spyt, Marter, Haan og grumme Piskeslag,
Forbandelser, Arbejde, Svineæde,
det er, hvad dette sidste Aar har bragt mig.
Da rejste jeg mig i forbitret Oprør
imod Gud Herren og forbanded ham;
men saare hurtigt knækkedes min Trods

mod Gud og vendtes mod Filistrene.
Da bad jeg til Gud Herren uden Ophør
om Hævn, om Hævn, bestandig blot om Hævn.

(707) Rebekka: Gud vil belønne dig. Han har bønhørt dig.
Hævn skal du faa i rigest, fuldest Maal.
Thi jeg har virket uafladeligt;
og nu skal Sejerherrens raa Triumphskraal
snart druknes i hans egne Rædselsdødsskrig
og Herrens eget Folk og du faa Hævn.

(708) Samson: Rebekka —

(709) Rebekka: Hør mig nu til Ende, Samson.
Den samme Dag, da du var overvunden,
begik de djævelsk Skændselsvold mod mig.
Da svor jeg ved den hellige Gud Jahve,
ved al Retfærdighed i hele Verden
og ved min egen søndertraadte Renhed
og dine Lokker Hævn, forbitret Hævn.
Alt blidt og blødt, alt barnligt og uskyldigt
var druknet i mig, og Hadbølger bruste
med Hævnbegærets Fraaden i mit Sind.
Jeg fik at vide, at du ej var dræbt,
men levede som Træl i dette Fængsel.
Jeg æggede til Oprør her og der.
Jeg solgte mig som Skøge bare for
at faa dem til at lytte til min Røst.
Jeg lærte at benytte helt og ganske
mit Legeme til Sanselystens Pirring.
Snart var der Oprør. Høvdingsønnen kæmped
mod Kongen, slog ham og fik Kronen selv.
Jeg rejste Jøderne i Tillid til,
de kunde staa sig under Borgerkrigen.
Forgæves! de blev dræbt i Tusindvis.
Men jeg blev Landets Dronning ved min Koglen.
Her er jeg som Filisterkongens Viv.

(710) Samson: (*forfærdet*) Hvad har du gjort, Rebekka?

- (711) Rebekka: Ofret alt,
ja mer, med Fremtidshaabets Maal i Sigte.
- (712) Samson: Hvad var saa dette Fremtidsmaalets Haab?
- (713) Rebekka: Jeg var en Kvinde. Altsaa: Kærlighed.
Du var mit Maal. *Du* var mit Fremtidshaab.
- (714) Samson: En stakkels, blindet Træl?
- (715) Rebekka: Nej. Nej: Min elskte
og intet andet end min Elskede.
- (716) Samson: Saá har du elsket mig!
- (717) Rebekka: Saá har jeg elsket.
Min Kærlighed til dig er li'esaa stor
som Hadet til Filistrene; og disse
to Afgrundslidenskaber de skal hjælpe
mig til at naa det høje Maal engang.
- (718) Samson: For sent, Rebekka. Trællen har erfaret,
hvad aldrig Kæmpen vilde vide af.
- (719) Rebekka: Men jeg vil slaa den usle Træl ihjel
og atter skabe Kæmpen, stor og herlig.
- (720) Samson: Nej, gør det ikke! Da maa Kæmpen græde.
- (721) Rebekka: For Trællens Død?
- (722) Samson: Ja, netop saá. Thi Kæmpen
har lært, at Trællen var bedst af de to.
- (723) Rebekka: En Træl er aldrig bedre end en Kæmpe.
- (724) Samson: Maaske; men Kæmperne er ofte Trælle.

- (725) Rebekka: For sent! For sent! Ja, du har Ret: for sent.
Med Trællekrop fik du nok Trællesind.
- (726) Samson: Nej, jeg fik Kæmpesind med Trællekroppen;
thi alle mine Drifters Lænker brast.
- (727) Rebekka: Men Frihedsdriften er dog ingen Lænke.
- (728) Samson: Nej, Frihedsdriften den er ingen Lænke.
- (729) Rebekka: Men har du da ej Frihedsdriften i dig?
- (730) Samson: Den blinde, bundne, syge Træl er fri.
- (731) Rebekka: Ja, dumme, ørkesløse Spil med Ord!
- (732) Samson: Det er den dybe, virkelige Sandhed.
Thi naar jeg ligger paa det klamme Gulv
og føler mine Lænker stramme om mig,
mens Blodet flyder ud af hine Vunder,
som gaber i mit Kød fra Svøbens Slag,
da føler jeg, idet jeg synker hen
i dyb hengiven Beden til den gamle
af Dage hisset over Stjernerne,
en Frihedskraft, der gennembæver mig
og lutrer⁶⁴ mig som hellig Alterflamme;
da glider alle Baand og Lænker af mig,
alt, hvad der binder mig til Støvet, svinder:
Bekymring, Uro, Kval, Fornedrelse
maa vige for den salige Fornemmen,
som Barnet har, der lægger trygt sin Skæbne,
sin hele Sag i Fars den stærke Haand;
og mens jeg glemmer alt, hvad er af Støvet,
bli'r selv mit Legeme et Intet for mig.
Jeg føler mig som Aand og kun som Aand,
og kan som saadan salig smelte sammen
med ham, om hvem jeg ved, at han i Gryet
indblæste Støvet Livets Aandepust.

⁶⁴lutrer: Kommer af det middelnedertyske "lutteren" og betyder "at rense". Her i overført betydning om tænkemåde, livsanskuelse, hvor ordet betyder "at forædle". [ODS]

Men tror du saa, at jeg med slige Stunder
vil købe Kæmpekaar for Trællestand?

- (733) Rebekka: Tror du da ej, at Fyrsten for Guds Folk
kan faa det paa den samme Vis med Gud
saavel som en Filistertræl?
- (734) Samson: Rebekka,
i dybest Smerte og Fornedrelse
er Trangen efter Herren altid stærkest,
er Kroppen altid noget underordnet
og Sjælen Livets eneste og alt;
men kun naar Sjælen overskygger alt
og higer mest ubændigt efter Herren,
der er saa underlig, at han vil søges,
da først er Mennesket mest nær sin Gud.
- (735) Rebekka: En sælsom Gud, der foretrækker Trælle
og ser med Misbehag paa Kampens Helte,
der vover Livet for hans egen Sag.
- (736) Samson: En sælsom Gud! En sælsom herlig Gud!
- (737) Rebekka: Et Foster af en usund Drømmerhjerne!
Jeg ved, du mente selv i gamle Dage,
at naar du slagtede Filistrene
og stred for Herrens Folks Befrielse,
da tjente du din Gud saa godt som muligt.
Nu er du sløvet og afkræftet i
dit Fangehul, saa du kan tro, Gud Herren
vil sætte Pris paa magtesløse Ord.
- (738) Samson: Enhver, der hugger sine Fjender ned,
han vinder Ry og Rigdom, Magt og Kvinder,
og derved gavner han sit eget Navn
og binder sig til Verden og til Støvet,
hvorved han løsner sig fra Aand, fra Gud.
- (739) Rebekka: Men naar da grumme Hedningfjendehorder
gudspottende og kvindeskændende

og myrdende og plyndrende som onde,
fordømte Aander skyller ind i hans og
hans Fædres Land, skal han da gange⁶⁵ dem
i Møde ydmyg med oprakte Hænder
og sige til dem: „Bind mig! Pin mig! Haan mig!
thi saa vil jeg forenes med min Gud!”?

(740) Samson: Nej, nej. Da skal han knæle ned og bede
Gud Herren vise ham den rette Vej.

(741) Rebekka: Og har du det?

(742) Samson: Det har jeg gjort, Rebekka.

(743) Rebekka: Hvad svarede han dig?

(744) Samson: Han svared — intet.
Thi jeg har syndet mod ham. Han er vred.

(745) Rebekka: Du syndet — aah —

(746) Samson: Ja, jeg har syndet mod ham.
I lange Tider laa jeg grublende
i Fængslet: hvorfor var jeg ramt saa haardt?
Jeg havde ikke været ydmyg nok
og heller ikke givet Gud al Æren
og altfor tit vist Ligegyldighed
for, hvad jeg vidste ikke anstod ham.
Men hvorfor skulde jeg dog rammes saadan?
Saa haardt? Saa pludseligt? Saa frygteligt?
Og hvorfor skulde hele Folket lide,
undgælde for min Overtrædelse?
Det pinte længst mig, og det pinte værst mig.
Da fandt jeg Svaret. Skylden var vor egen,
og Gud er evig uforanderlig;
thi Brøden laa i Svaret til Dalila
paa hendes Spørgsmaal om min Styrkes Kilde.
„Fra mine Lokker strømmer al min Styrke,”

⁶⁵gange: Nu kun arkaisk eller poetisk for ”at gå”. [ODS]

saa svared jeg. Hør det og gys, Rebekka:
Fra mine Lokker strømmer al min Styrke;
fra mine Lokker — ikke fra min Gud.
(*Han tier i Bevægelse.*)

(747) Rebekka: Og derfor skulde hele Folket bøde?

(748) Samson: Nej, Gud er Retfærds Gud. For egen Brøde
maa Folket bøde. Gud kan ikke straffe
en skyldfri i en skyldbetyngets Sted,
saa sandt hans Navn er Alretfærdighed.
Men hvor jeg kom i hine Dage, klang
det mig i Møde fra mit Folk: „Du ene
kan frelse os.” Jeg ene — ikke Gud.
Se, det er Folkets frygtelige Brøde;
det glemte Herren for hans eget Redskab,
der og nær havde glemt ham for sig selv.

(749) Rebekka: Men Brøden er dog ej saa frygtelig,
at Straffen ingensinde kan faa Ende.

(750) Samson: Den Dag da Folket i Fornedrelsen
har lært, at uden Herren er det intet,
at al dets Styrke strømmer fra dets Gud,
og at det ved at lide paa sig selv kun
vil synke dybere i Usselhed,
da hver hovmodig Slaaen sig paa Brystet
er vegen bort for stille Angersbøn,
da ved jeg, at dets store Gud i Himlen
vil vise det, at han er end almægtig
og stadig elsker de dybt angrende.

(751) Rebekka: Men hvis den Dag var kommen nu?

(752) Samson: Da mægter
Gud Herren alt foruden dig og mig.

(753) Rebekka: Men hvis han vilde kaare dig til Redskab
igen?

- (754) Samson: Saa sendte han mig sikkert Bud.
- (755) Rebekka: Og hvis nu jeg var Budet?
(*Pause.*) Samson! Samson!
Engang forstødte du mig som Guds Sending.
Vogt dig! Vogt dig for det for anden Gang!
- (756) Samson: Hvad vil du da?
- (757) Rebekka: Fuldende Livets Stræben,
naa Maalet, jeg har ofret alting for.
- (758) Samson: Og dette Maal?
- (759) Rebekka: Er Hævn i første Række.
Hævn for dit Øjenpars udslukte Straaler,
Hævn for hver Ondskab, de har pint dig med,
Hævn for min Kyskhed, som de raned fra mig,
de Helvedyngel, med voldlysten Haand,
Hævn for hvert Haansord, de har turdet slynge
i Nederdrægtighed mod Israels Gud,
og Hævn, tifoldig Hævn for deres lede
Voldsherredømme over Israels Folk.
- (760) Samson: Og det er alt?
- (761) Rebekka: Nej, det var kun det mindste;
det var kun Hadets Afgrundslidenskab;
men Kærlighedens den er end tilbage.
- (762) Samson: Hvad er dens Væsen?
- (763) Rebekka: Ganske modsat Hadets.
Mens Hadet kun vil Hævn, og Hævn vil Død,
er Kærlighedens hele Tragten Liv.
Og Livet, det, som du har mistet her
i dette gyselige Fangehul,
det vil jeg elske frem i dig igen.

- (764) Samson: Det Liv, jeg havde før, vil du fremelske
i mig igen. — Nej, Naade! Skaan mig! Skaan mig!
Jeg beder dig — —
- (765) Rebekka: For hvad?
- (766) Samson: For slig en Rædsel.
- (767) Rebekka: Nej, tro mig, Samson, det er ingen — Rædsel;
det er det Liv, Gud selv har givet os.
Det har du mistet under Trælleaaget;
men snart skal du genvinde det, min Elskte.
I mine bløde Armes ømme Favntag
skal Livets Fryd igennembruse dig
med salig Ildlyst som i gamle Dage;
af mine søde Læbers hede Kys
skal du paany inddrikke Livets Aande.
Og jeg skal hjælpe dig til Sejr og Storhed.
Vi skaber Jøderne en Kongetrone;
og du skal vorde Folkets første Drot.
I Kongesædets Guldstol skal du hvile.
Og om din høje Tinding, hvor igen
de vilde, fagre Lokkers Gudemanke
udslagen bølger ned mod dine Skuldre,
skal Sølvkronen kransende sig vinde
besat med ædle Stenes Luestyrke.
Om dine Lænder, om dit Heltelegem
skal gyldenbræmmed Purpur, lig en Blodflom
udbrusende i Brændingsbølgers Fraade,
i majestætisk Storhed folde sig
og som en mægtig Pythonslanges Slyngning
sig rulle om din kongelige Fod.
Og Sceptret af det hvide Elfenben
skal ligge fast i dine Fyrstehænder
og lyne stolt ud over hele Jorden
din ubetvingelige Herskerkraft.
- (768) Samson: Rebekka! Er en Guldstol blødere
at sidde paa end Kværnens kolde Sten?
Og tror du, at den saare tunge Krone

af Sølv er lettere end Lænken her?
Og Straaleglans fra Ædelsten og Purpur
er lyst som Mulmet for det blinde Blik?

(769) Rebekka: Du kan, du maa, du tør ej sige Nej.
Sig „Ja”. Det Ord vil aldrig du fortryde.
Du skal ej sidde paa den haarde Guldstol,
men Folkets Kærlighed skal bære dig.
Sølvkronen skal ej trykke om din Pande,
men jeg skal lette dig de tunge Tanker
og hviske snilde Raad i dine Øren
og jage hver en Rynke fra din Pande
og kysse Glød i det udslukte Blik.
Og Sceptret skal ej hindre dine Hænder;
men alle dine Fjenders Frygt skal være
det Tegn, der taler om din Herskervælde;
thi den skal holde dem i bange Afstand
fra Tronen, hvor du gudbenaadet sidder,
saa de skal ligne syndefaldne Engle,
der ikke vover — blot at se paa Gud.
Og Purpurkappen skal ej svøbe sig
bloddryppende og snærende omkring dig;
men Herrens Naade og Bevaagenhed,
hans Kærlighed, hans Yndest og hans Omhu
skal lig et Klædebon indhulle dig
og hindre hvert et Kuldepust fra Natten,
hver Hedegispen i at skade dig.

(770) Samson: Rebekka! Skønt du taler som Musik,
saa lokker det dog ej mig fra mit Forsæt.
Den blinde Træl — den svigefulde Skøge
har ikke hjemme paa Guds Kongestol.

(771) Rebekka: Du nævner frygtelige Navne dér.
Den blinde Træl! — Vord Helt — og glem din Blindhed!
Hvad gør saa det, at du kan ikke se?
Husk paa, at jeg er din! Aldeles din!
Dit Øje ogsaa! Lad mig se for dig!
Alt, hvad der hænder, skal jeg tolke for dig;
og Gud vil give mig en Røst, der kan det.
Aah! jeg vil være som en Moder for dig.

Ja, mere! Mere end en Moder, Samson!
Din elskede! Din Moder og din elskte
paa en og samme Tid. Og mere kan
en Kvinde aldrig blive for en Mand.
Den hele Dag igennem vil jeg staa
her ved din Side. Jeg vil lede dig
og spøge med dig og kærtegne dig
og raadslaa med dig. Alt — alt, hvad du vil!
Den hele Nat igennem vil jeg hvile
her ved din Side. Jeg vil varme dig
og knuge mig ind til dig; kysse dig,
omfavne dig. Ja, alt — alt, hvad jeg kan.

(772) Samson: Jeg siger, som jeg sagde før, Rebekka:
Den blinde Træl — — —,

(773) Rebekka: Nej, sig det ej igen.
Ej dette gyselige Ord igen.
Ja, det er sandt: jeg er en Skøge — Skøge.
Men for din Skyld, for din — min elsktes Skyld.
Og ikke min — husk dette: ikke min.
Aah, hvis du aner, hvad en Kvindes Uskyld
og Renhed er for hende — hvis du aner — —
da brændte heller du din egen Sjæl
end lod mig gaa — af dig forkastet — bort.

(774) Samson: Ildstøtter borer du mig i mit Hjerte.
Og dog — jeg kan — nej, nej, jeg kan det ej.

(775) Rebekka: (*rusker i ham*) Du skal. Du skal.

(776) Samson: Jeg tør det ej, Rebekka.

(777) Rebekka: Jeg tvinger dig.

(778) Samson: Dertil har du ej Magt.

(779) Rebekka: Det faar vi prøve.

- (780) Samson: Prøv!
- (781) Rebekka: Jeg hvæser dig
ind i dit Øre hver en djævelsk Skændsel,
den nye Konge pønser paa mod os.
- (782) Samson: Lad komme over mig — — —
- (783) Rebekka: Ej over dig,
men over Folket, de uskyldige,
som denne Satan nu har Magten over.
For Dagon — hører du: for Guden Dagon
bereder han en pragtfuld Offerfest,
hvor du skal tæres op af langsom Ild,
saafremt ej hele Folket vil afsværges
sin Tro til Jahve — hører du: til Jahve!
- (784) Samson: Det gør det aldrig. — Tak, min Gud, at du
har kendt mig værdig til at dø saa snart.
- (785) Rebekka: Men ikke du alene. Ej blot du.
Ypperstepræsten og halvtredsindstyve
af Folkets fornemste og bedste Mænd
og 25 nøgne, unge Møer
og hundred 2 Aar gamle Drengbørn
med Vold fra Elskerarm og Moderbryst
bortrevne følger dig i Marterdøden.
- (786) Samson: Algode Gud!
- (787) Rebekka: Og uden Førere,
forhaant og pint, fraspottet selv sin Gud
er Folket værgeløst Filisterov.
- (788) Samson: Gud Herre!
- (789) Rebekka: Maa for evigt gaa til Grunde.
- (790) Samson: O, Gud!

(791) Rebekka: Og Dagon træder Gud i Støvet.

(792) Samson: Hvad er din Vilje, Gud?

(793) Rebekka: Ej, at hans Folk
 skal gaa til Grunde for en Øgleæt.
 Ej, at hans eget dyrebare Navn
 skal vejres bort for en Filisterafguds.
 Aah, Samson, fly fra din Afsindighed,
 din egen taabelige Fængselsgrille!
 Hør Herrens Bud, der toner ned fra Himlen!
 Hør mig, der saa dig, uskyldsren og kysk,
 som nu har ofret alt for dette ene!
 hør dine blinde Øjnes Vidnesbyrd,
 den Tort og Spot og Kval og Grusomhed,
 der knuger blytungt baade dig og Israel!
 hør dit og Herrens Folks fortvivlte Bønner!
 hør gamle Hædersmænds kvalfulde Nødraab!
 hør unge Pigers smertefulde Gruskrig!
 hør spæde, uforstaaende, der klynker!
 hør Afsindsmumlen fra de arme Fædre,
 og Mødres Hjertekrympen, Rædselshvin!
 Og svar mig saa, om du tør sidde stille
 og uberørt og tro dig Eet med Gud?

(794) Samson: Ha!

(795) Rebekka: Om du ej vil støde Hævnens Glavind
⁶⁶dybt i Tyrannens Bryst, saa Blodet sprøjter,
 og overvinde Triumfatoren
 og frelse hævnende — — —

(796) Samson: Ti, Fristerinde!

(797) Rebekka: Jeg frister ej. Jeg vil, du skal — —

(798) Samson: Dalila!

⁶⁶Glavind: Kommer af det olddanske "glawindh" afledt af det latinske "gladius", som betyder sværd. [ODS]

- (799) Rebekka: (*gyser tilbage*) Dalila!
- (800) Samson: Fristerinden gaar igen.
Men anden Gang faar du mig ikke til
at vige ud af Banen, Gud mig tegned.
- (801) Rebekka: Du skal! Du skal! Du skal! Jeg vil, du skal!
- (802) Samson: Jeg kan det ej.
- (803) Rebekka: Du skal.
- (804) Samson: Jeg kan det ej.
- (805) Rebekka: Hvorfor? Hvorfor?
- (806) Samson: Fordi Gud har forbudt mig
at synde.
- (807) Rebekka: Der er ingen Synd i det.
- (808) Samson: Jo, det er Synd at ville gøre andet
end, hvad Gud vil med en.
- (809) Rebekka: Befri sit Folk
fra Fjendeaag han vilde just med dig.
- (810) Samson: Men dengang trodsed jeg hans Vilje og
kasseredes.
- (811) Rebekka: Saa trods den ikke mere!
- (812) Samson: Rebekka! Jeg har lært i Fængslets Kummer,
at kun i Modgang kan jeg tjene Gud.
I Medgang glemmer jeg ham for mig selv.
At tro, at jeg var vorden bedre nu,
var kun at tro for meget om sig selv.

- (813) Rebekka: Og saa — for at du ej skal synde saadan,
skal hele Folket dø og Jahve glemmes.
- (814) Samson: Nej, ikke saa. Men vandt jeg Sejren for dem,
da hylded de mig som i gamle Dage.
Da vilde jeg og hele Folket synde.
Da vilde Herren atter maatte straffe.
Og jeg kom saa kun med Forbandelse.
- (815) Rebekka: (*frygtelig*) Ja, det er sandt: kun med Forbandelse,
Forbandelse, Forbandelse og Ve
og Kummer er du kommen til dit Folk.
Og derfor — derfor være du forbandet.
Forraade vil du Folket og din Gud —
din elskede — din Far, din Mor, dig selv —
for en forvirret Afsindsgrilles Skyld.
Et Øjeblikks Betænkning giver jeg dig.
Og ve dig — ve dig, hvis du svarer nej.
(*Filisteren, som Kongen efterlod, kigger ind.*)
- (816) Filisteren: Min høje Dronning, vi blev bange for,
at — —
- (817) Rebekka: Raser du? Hvad vil du her, forvovne?
- (818) Filisteren: I dvælte her saa længe, at — — —
- (819) Rebekka: Skamløse!
Fordrister du dig til — — Hug Hunden ned!
- (820) Vogteren: O, høje Dronning — ! —
- (821) Rebekka: Hug!
- (822) Vogteren: Vi — —
- (823) Rebekka: (*stamper med Foden*) Hug! — Tilbage!
(*De hugger ham ned.*) Kom atter, naar jeg kalder. Ikke før!
(*De gaar.*) Naa, Samson! Ser du, hvad jeg vil, det gør jeg.
Frygt mig og svar!

(824) Samson: Guds Vilje ske, Rebekka!
Og intet — intet ske foruden den!

(825) Rebekka: Er dette Ja?

(826) Samson: Nej, det er Nej, Rebekka.

(827) Rebekka: Naa! Vel!

(Hun staar et Øjeblik, uvis, som om hun vil kalde. Pludselig synker hun højt hulkende ned og griber om hans ene Haand): Nej! Samson! Samson! Nej, nej, nej!

Det er umuligt, er utænkeligt.

Tænk dig, hvad jeg har lidt, hvad jeg har taalt!

Tænk dig, hvad Folket lider, Folket taaler!

Tænk dig Forsmædelserne mod Gud Herren!

Saa kan du ikke — Samson, hører du!

Jeg knæler for dig her i Fængslets Støv,

Filisterdrottens Viv for Jødetrællen;

jeg knæler for dig, synker for dig ned

og beder dig — og trygler dig med Taarer,

paakalder Abrams⁶⁷, Isaks, Jakobs Gud,

min og din egen, sværger ved din Fader

og ved det Liv, hvori du laa som Kim,

bønfalder dig ved alt, hvad jeg har ofret,

ved Folkets Kummer, det uskyldige:

gør Herrens Vilje! hører du: Guds Vilje!

Saa kan — saa kan du ikke sige Nej.

(828) Samson: Rebekka! Intet Menneske kan vide,
hvad Herrens Vilje med en anden er.

Jeg ved, hvad Herrens Vilje er med mig.

Hans Stemme hvisker det dybt i mit Hjerte,

saa ingen Røst kan overdøve det.

Engang var Israel i Trællekaar.

Da frelste Herren det, han gav det mig.

Men Hovmod greb os, saa vi glemte ham.

Men fra den frygtelige Hovmodsdjævel

da frelste Herren det, fratog det mig.

Snart vil han frelse det for tredie Gang.

Men uden mig, og deri er hans Naade.

⁶⁷Abrams: Det samme som "Abraham" jf. GT: 1. Krøn. 1,27.

Kom Samsons Kæmpekraft igen tilbage,
 stod Hovmodsdjæveln atter Israel nær,
 og baade jeg og Israel fortabtes.
 Men Gud er stor; almægtig vil han vise
 sin Frelserkraft paa Nødens største Dag.
 Mig har han lært i disse Kummersdage,
 at den gudløse altbetvingende
 er intet mod en Træl, der kender Herren;
 at det at knuse tusinde Filistre
 er intet mod at døje deres Spot,
 at den, der ejer alle Verdens Skatte,
 er tiggerarm mod den, der ejer Gud;
 at den, der byder Legioner Hære,
 er magtesløs mod den, der lyder Gud.
 Men det at eje Gud, at stole paa ham
 det læres ret igennem Kummersdage.
 Ja, gennem Nøden skuer jeg Gud Herren;
 bag Døden straalers Evighedens Liv.
 I Døden tror jeg bedst, et Menneske
 kan gøre Herrens Gerning. Thi i Døden
 er Haab om egen Fordel, egen Vinding
 Umulighed; dér er kun Haab om Gud.

(829) Rebekka: Saa redd⁶⁸ du Israel, naar du er død!

(830) Samson: Alene Gud kan redde Israel.

(831) Rebekka: Saa svarer du mig?

(832) Samson: Mens jeg ved, at jeg
 vil lyde Herrens Vilje ganske: Nej.

(833) Rebekka: (*vild*) Forbandet da! Forbandet, blinde Træl!
 Forbandet være du! Forbandet af
 din Gud, dit hele Folk, din elskede!
 Forbandet være du! Og kun forbandet,
 du utaknemmelige, blinde Træl!
 De tusinde uskyldige Blodstrømme
 skal rinde dampende ned over dig.

⁶⁸redd: Den atypiske stavemåde stammer antageligt fra en ældre og nu uddød imperativform. [ODS]

Min og din Fars og Mors Forbandelse
 skal blande sig med Folkets Rædselshylen
 og sprænge dine Trommehinder ad.
 Gud Jahves frygtelige Dommervrede
 skal som en Jernhaand knuge om dit Hjerte
 og røve dig hvert Gran af din Forstand.

(834) Samson: (*i Kval*) Rebekka!

(835) Rebekka: Og Filistrene skal pine
 og martre dig som ingensinde før.
 Jeg selv, jeg selv vil vildt anspore dem.
 Hist i den kæmpestore Tempelhal
 dér skal du lege for os, blinde Samson,
 dér skal du synge Takkesang for Dagon
 og tvinges til at haane Jødeguden.
 Dér skal du høre Uskyldssmaabørns Skrig
 og Skrig fra alt berøvede Forældre
 og Knitren af den graadigt grumme Ild, der
 sig slynger om dit Folks de Ypperste,
 og Jammerraab og raat besvarte Bønner
 fra de mishandlede, forpinte Piger,
 som ofres nøgne for Filisterbrynde⁶⁹.
 Og Jahves Røst skal skringe i dit Indre:
 „Alt det er din Skyld, Samson, din, din Skyld!”

(836) Samson: Rebekka!

(837) Rebekka: Og til sidst saa vil vi hænge
 dig selv i dine alt udvoxte Lokker
 midt mellem de to kæmpestore Søjler,
 som hele Loftet ene hviler paa.
 Og i den store, prægtige Forsamling,
 hvor hver Filister, der betyder noget,
 vil møde for at spytte paa og spotte
 din Trællekrop til Hæder for Gud Dagon,
 imens Triumfskraal toner ned fra Taget,
 hvor trende⁷⁰ Tusinde kan være samlet,

⁶⁹*Filisterbrynde*: Ordet ”brynde” kommer af det oldnordiske ”bruni” (brænden), men har flere betydningsnuancer. I denne sammenhæng bruges ordet sandsynligvis i betydningen ”brændende lidenskab” eller ”sanseligt begær”. [ODS]

⁷⁰*trende*: Kommer af det oldnordiske ”prennir” (det tredobbelte) og betegner almindeligvis et antal af tre. Jf. ”tvende” (to).

skal du paa den foragteligste Vis
for hele Folkets Aasyn som dets Træl
hentæres af en svag og langsom Ild.

(838) Samson: (*med et Ryk*) Udvoxte Lokker — de to Kæmpesøjler,
som Loftet hviler paa — 3 Tusind Mand
paa Taget, — hver fremragende Filister
til Stede —
(*med et Skrig*) — hvad? Gud Jahve! — hvad? Gud Jahve!

(839) Rebekka: Hvad fattes dig? Betænker du dig nu?

(840) Samson: Hvad er din Vilje, Gud? Hvad vil du, Jahve?

(841) Rebekka: Sig Ja! Sig Ja!

(842) Samson: Jeg svared evigt Nej.
Men dette sidste — — —

(843) Rebekka: Galt bekommer det dig!
(*Spytter paa ham*) : Tvi! Tvi dig, blinde Hund! jeg hader dig.

(844) Samson: Forbarm dig over hendes Sjæl, Gud Jahve!
Forbarm dig! Hjælp — hjælp hende! — Men og mig!

(845) Rebekka: For sidste Gang?

(846) Samson: For sidste Gang mit Nej.
Men staa os begge bi, du dunkle Jahve!

(847) Rebekka: Du selv har valgt! Kom ind! Kom hid, derude!
Brug Svøben, til han styrter! Prygl ham! Slaa!
(*De andre kommer ind og prygl ham.*)

(848) Rebekka: Løb! Løb!

(849) Samson: (*i Løb*) Tilgiv mig, Herre; det er mig, der
er Skyld i, hun er bleven saa.

[ODS]

(850) Rebekka: Slaa til!

(851) Samson: Og hjælp mig i din Viljes store Stund!

(852) Rebekka: (*idet hun gaar, spyttende paa ham*) Du blinde Hund! Jeg hader dig, Farvel!
Men bi! Men bi!

(853) Samson: Tilgiv mig dette, Herre.
Tilgiv mig, hvad hun gør. Din Vilje ske!

(*Tæppe.*)

4. Akt: IV

Prægtig, straalende Tempelhal. I Midten en mægtig Dobbeltsøjle, som bærer hele Taget. Ved den en imponerende Statue af Dagon. Lige overfor den to herlige Troner. I øvrigt alskens Pragt og Glans. Indgangen lige for Billedstøtten. Pludselig høres brusende Musik.

(854) Mandsstemmer: (*synger*)

Du gav os Jødemarkernes
af Grøde bugnende Land,
hvor Mælken flyder som Vand,
og Blomster trives i Sand.
Du skænkte os Patriarkernes
velsignede, rige Land.

(855) Kvindekor:

Mægtige Dagon!
Tak ske dig, Dagon!
Tak og Pris og Ære!
Tak og Lov dig være,
o, Dagon, vor Gud!
Du er den herligste
Gud i dit Skrud.
Du er den kærligste
Gud, der er til.
Som den uundværligste
vi prise dig vil!
Tak, Lov, Pris og Ære,
o, Dagon, vor Gud!

(856) Mandsstemmer:
Du gav os alle Fjenderne
afmægtige i vor Haand.
I snærende Trællebaand
de sukker under vor Vaand.
De ejer knap lidt om Lænderne,
har snart hverken Krop eller Aand.

(857) Kvindekor:
Mægtige Dagon

o. s. v.

(858) Mandsstemmer:
Du gav os Jødepigerne
til i dejlig Ro og Fred
at lege lystigt med —
med det søde Bæltsted.
Ja, du gav os Jødepigerne
med det søde Bæltsted.

(859) Kvindekor:
Mægtige Dagon

o. s. v.

Under Sangen er Kongen og Rebekka, fulgt af den ny Ypperstepræst og alle de fornemste i Folket, alle i pragtfuldt Skrud, komne ind. Kongen og Rebekka knæler for og kysser Dagon

og skrider dernæst hen og sætter sig paa Tronerne. Forpræsten og alle de andre forbliver paa Knæ for Dagon, indtil Sangen forstummer. Man hører Larm og Fodtrin af Masserne, der forsamler sig paa Taget. Da Sangen hører op, rejser alle sig undtagen Forpræsten.

(860) Forpræsten: Dig, Dagon, bringer al dit Folk sin Hyldest.

Dig, Dagon, takker vi og priser vi;
thi du er stor, ja, større end den største.
Du gav os vore Fjender i vor Haand.
Den vilde Samson med det lange Haar
er nu kun for os som et nyfødt Nor⁷¹;
afmægtig, tynget ned af Trællelænker,
sit Syn berøvet maa han trække Kværnen
og finde sig i sine Herrers Spot.
Og som det er med denne Jødehund,
saa er det og med alle de omskaarne.
Du gav os dem aldeles i vor Vælde;
og derfor priser vi dit store Navn.
De unge Karle gør vi rask til Trælle,
der krybende maa lyde vore Bud.
De unge Møer gør vi til Trællekvinder,
som vore Ynglinge jo nok ved Brug for.
De gamle grimme, der ej duer til Arbejd
og heller ej til noget andet, vil
vi ofre dig paa Flammebaalet, Dagon.
Og alle Landets Drengelader vi
maaske lidt mere end omskaarne voxer
og trives til en brugbar Trælleæt,
som røvet deres Manddom, deres Mod
vil ingensinde tænke paa et Oprør.
Til Gengæld for den tidlige Behandling
af Drengbørnene, saa vil vi vente
med Pigerne, til de er voxet til.
Og Pagtens Ark, den store Helligdom,
den dyreste, de dumme Jøder ejer,
den vil vi hente hid, o høje Dagon;
den vil vi stille her for dine Fødder;
som Skammel kan den tjene dig, vor Gud.
Pris være dig! Pris, Lov og Tak og Ære
dig, Dagon, du vidunderlige Gud!

⁷¹Nor: Kommer af det gammeldanske "norn", rimeligvis beslægtet med "at nære". Betegner et spædt barn. [ODS]

(861) Alle: (*paa Knæ*) Pris være dig! Pris, Lov og Tak og Ære dig, Dagon, du vidunderlige Gud.

(862) Forpræsten: Saa hører da, I, som er her til Stede,
 I, som er kommen for at love Dagon
 og prise ham for denne Sejersdag
 og nyde eders overvundne Fjender
 og føle Sejerherrerens Triumf,
 I, høje Drot, og I, hans høje Dronning,
 I, Kongens Raad, I, Hærens Ledere,
 I ypperste, I mest fremragende
 blandt Dagens Præsteflok, blandt hele Folket,
 I Folkemasser, som har samlet eder
 paa Taget over vore Hoveder:
 I Tusinder, der trindt omgiver mig,
 saa hører da, hvorledes Dagon har
 befalet mig, at denne Højtidsdag
 skal fejres til hans Hæder og jer Fryd!
 Pris være ham! Pris, Lov og Tak og Ære
 ham, Dagon, vor vidunderlige Gud.
 (*Alle gentager de to sidste Linier.*) Først vil vi danse Takkedansen for ham
 og prise hans guddommelige Navn.
 Saa vil vi skue vore fangne Fjender:
 Ypperstepræsten og halvtredsindstyve
 fornemme Jøder, 25 Piger
 og hundred 2 Aar gamle Drengbørn.
 Naar vi har skuet dem og leet dem ud
 og haft vor Morskab med dem, som vi vil det,
 da kommer Dagens største Øjeblik.
 Vor før ukuelige Dødsensfjende,
 den syge, blinde, trællebundne Samson,
 skal slæbes hid og lege for vort Aasyn
 og tvinges til at prise Dagens Navn.
 Og atter slæbes alle vore Fanger
 herind, og sammen med den stærke Samson
 skal alle ofres til vor store Gud.
 Pris være ham! Pris, Lov og Tak og Ære
 ham, Dagon, vor vidunderlige Gud.
 (*Alle gentager de to sidste Linjer.*) Hvorledes de skal ofres, spørger I?
 Den store Samson piner vi ihjel.
 Vi har saa mangt og meget, vi skal hævne.

Saa gør vi Regnskab op i Dag med ham!
 og Børnene, dem tager vi ved Benet
 og klasker deres Hjerneskal til Ære
 for Dagon mod hans Fødders haarde Sten.
 Ypperstepræsten og de andre gamle
 kan Baalet svøbe sine Luer om.
 Om Møerne har Dagon sagt, at de
 skal dø; men om som Møer kan I bestemme.
 Saa naadig er han, eders store Gud!
 Pris være ham! Pris, Lov og Tak og Ære
 ham, Dagon, vor vidunderlige Gud.
 (*Alle gentager de to sidste Linjer.*)

(863) Et Kor: (*synger*)

Intet er saa mægtigt som
 Filistrenes Drot;
 intet er saa prægtigt
 som Filistrenes Kongeslot;
 intet nederdrægtigt som
 Filistrenes Spot.
 O, ve den arme Fjendehær,
 der styrter for vor Konges Sværd
 og slæbes ind i Slottets Skær
 og dænges til af Spotten der!
 Ve! Ve dem!

Intet er saa myndigt som
 Filistrenes Gud;
 intet er saa yndigt som
 Filistrenes Kongebrud;
 intet er saa fyndigt som
 Filistrenes Bud.
 O, ve for alle Fjender, som
 vor Konges Viv for Øje kom,
 naar hun i Gudens Helligdom
 ham Sejr og Bistand tigged om!
 Ve! Ve dem!

(*Imens er en Flok Ynglinge kommen dansende ind. Kort efter en Flok unge Piger. De knæler alle for Dagon, springer saa op og begynder en underlig slangeagtig Dans, der efterhaanden bliver mere og mere sanselig. Under Dansen synges en Sang skiftevis af en Filister og en Filisterinde.*)

(864) Han:

Bugtende og vridende
sig ud og ind,
slangeagtigt glidende,
filtret ind fremgroende,
sig i Væxten snoende
som Edderkoppespind.

(865) Hun:

Som i Løvet sitrende
vaarlette Vind,
som i Duggen glitrende
taarerfro og smilende
alle Straalepilene
fra Morgensolens Skin.

(866) Begge:

Saa til Gudens Hæder
og Sejrherrens Glæder
i jublende Krans
med Blik, der forlyster,
og svulmende Bryster
gaar liflige Dans.

(867) Han:

Foraarsfro i Sindene,
kredsene let,
slangetyst sig vindende,
smidigt og betagende,
tryllende og dragende,
behændigt og adræt^a.

^aadræt: Låneord fra slutningen af 1800-tallet fra tysk "adrett" eller fransk "adroit", som betyder hurtig og let i sine bevægelser eller behændig i sin optræden. [ODS]

(868) Hun:

Vaklende og vigende
her, hid og did,
sagte frem sig snigende,
videre sig dristende,
let paa Taa sig listende
som med sig selv i Splid.

(869) Begge:

Som paa lette Vinger
vi omkring os svinger
i tryllende Krans
med Blik, der begærer
og elsker og ærer,
i fejende Dans.

(870) Han:

Hoppende og gyngende,
lette som Skum,
nikkende og syngende,
leende og sukkende,
bølgende og vuggende
som Havets Vovers Sum.

(871) Hun:

Munter og fornøjelig,
hurtig og vild,
som en Vidje bøjelig,
kækt sig opad rankende,
sart og fin sig slankende,
og kattepotesnild.

(872) Begge:

Saadan gaar i herlig,
legende og kærlig,
henrivende Krans
med Blikke, der blænder,
og bedende Hænder
den dejlige Dans.

(873) Han:

Og i Hjertefængslerne
voxer med Lyst
alle Elskovslængslerne
mod de bløde Armes Favn,
mod de trinde Barmes Havn,
det varme, hvide Bryst.

(874) Hun:

Og med Elskovslykkes Mod
i sødt Begær
skælvende at trykkes mod
— glødende og bævende
Saligheden krævende —
sin elsktes Barm saa kær.

(875) Begge:

Lifligt vel det smager
fro i en saa fager,
henhvirvlende Krans
dansende at ile. —
Mere sødt at hvile
dog efter vor Dans. (*De danser hastigt ud.*)

(876) Kongen: (*rejser sig halvt op og griber Rebekkas Haand*) Ha! mere end vidunderligt!

(877) Rebekka: (*farer sammen, forvildet, men samler sig og svarer*) Ja, Herre!
(*En liflig Musik lader sig høre. Dødsstilhed. Kun et enkelt Tramp fra Taget.*)

(878) Forpræsten: Pris være dig! Pris, Lov og Tak og Ære
dig, Dagon, vor vidunderlige Gud!
(*Alle synker paa Knæ og gentager det. Musikken begynder igen. Vidunderlige Toner
bæver gennem Hallen. Da Musikken hører op, rejser man sig.*)

(879) Forpræsten: (*raaber*) Før vore gamle Fanger ind i Hallen!
(*Ypperstepræsten og 50 pragtfuldt paaklædte, hvidskæggede Jøder kommer ind,
bundne.*)

(880) Forpræsten: I, Herre Konge, sig, hvad I ønsker,
der skal dem vederfares.

- (881) Kongen: Før dem hid!
Knæl for mig, Træl, her staar du for din Herre.
- (882) Ypperstepræsten: Der løj du, Hedning.
- (883) Kongen: Hvad? Er du besat?
Jeg tror, du raser. Vover du? — — Knæl ned!
- (884) Ypperstepræsten: Da var det første Gang, mit Knæ blev bøjet
for andre end min Gud.
- (885) Kongen: Dit stive Sind,
din Trods skal bøjes, usle Jødetræl.
- (886) Ypperstepræsten: Men ej af dig.
- (887) Kongen: Det skal jeg vise dig.
Hid! Hug ham ned!
- (888) Ypperstepræsten: Ja, du kan dræbe mig
— den stærke Yngling mod den svage Olding —
men faa mig til at knæle kan du ej.
- (889) Kongen: Tving ham i Knæ! Se saa! Nu knæler du.
- (890) Ypperstepræsten: (*løfter Blikket mod Himlen*) Jeg knæler, ja. Jeg ligger vel paa Knæ,
men ej for dig, en uomskaaen Horkarl;
for dig, min Gud, mit Folks, min egen Gud,
du, som er allestedsnærværende,
for dig nedbøjer jeg mit hvide Hoved
og beder: „Glem din gamle Tjener ej!”
- (891) Kongen: Du trodsige, fordømte Jødetræl,
du bringer fast mit Blod i Kog. Hvis ej
du vil hylde mig — jeg piner dig ihjel.
- (892) Ypperstepræsten: (*idet han rejser sig. Med Storhed*) Jeg hylde dig! Jeg, Herrens
Tjener, hylde
dig uomskaaene, frække Hedninghund.

Du Kvindeskænder! Barnemorder! Krøbling,
som svælger i en skyldfris grumme Pinsel,
som føler dyrisk Vellyst ved at martre
en Næste og at spytte paa en Træl.

- (893) Kongen: (*rasende*) Nej, dette gaar for vidt!
(*Styrter ned mod ham med knyttet Haand; Rebekka holder ham tilbage.*)
- (894) Rebekka: Nej, Herre Konge!
Styr eders Sind! Plet ikke Kongehaanden
med Trælleblod!
- (895) Kongen: (*synker skælvende tilbage paa Tronen*) Ha, du har Ret, Rebekka!
Men Hævnens Rædselshaand skal naa dig, Hund,
forfærdelig.
- (896) Ypperstepræsten: Hvi slog du ikke til?
Hvi hindred du ham, Kvinde? — Ha, jeg ser dig,
genkender dig. Du Skøge, Bolerske,
Forræderske, som svigtede dit Folk,
din Gud, dig selv og smed dig bort som Genstand
for Hedninghundens Brynde! Vær forbandet!
I Jahves Navn forbander jeg dig her.
(*Rebekka udstøder et Skrig og synker tilbage i Sædet, bleg og stønnende.*)
- (897) Kongen: (*dirrende af Raseri*) Ud med ham! Ud paa Marken med det Aadsel,
og lad ham vente dér! Naar næste Gang
vi ses — det bliver snart — saa fører jeg
det store Ord — og saa — Ja bi! Ja bi!
- (898) Ypperstepræsten: Og for et saadant — Helvedyngelpar
tør man forlange, jeg, Gud Herrens Tjener,
Gud Jahves Salvede, skal knæle ned!
(*De føres ud. 25 unge, næsten nøgne Piger slæbes ind for Kongen.*)
- (899) Kongen: Ud med dem! Ud! Hvad skal de Djævlle her?
Kom ind med Samson, for at jeg kan svale
mit Had paa ham! Dø skal han! Pines! Dø!
Du er saa bleg, min Viv, hvad fattes dig?
- (900) Rebekka: Aah, intet, intet. Men jeg er ej ganske — — —
Nej, jeg vil heller gaa.

- (901) Kongen: Gaa nu? Vist ikke!
Bryd dig ej om den gamle Galnings Ord!
Nu kommer Festens allerstørste Glanspunkt.
Ham, du har lært at hade vildt som jeg,
skal nu ydmyges, pines, slaas ihjel.
Den Højtidshandling maa vi begge nyde.
- (902) Rebekka: O, man — dér er han.
(*Gyser.*)
- (903) Forpræsten: Se, dér er vor Fange.
Pris være Dagon, som ham overvandt.
Pris være ham! Pris, Lov og Tak og Ære
ham, Dagon, vor vidunderlige Gud.
(*Alle gentager det. Samson føres op mod Kongen; alle viger sky til Side, hvor han
gaar frem. En Smaadrenge leder ham.*)
- (904) Kongen: Knæl ned og hils din Konge og din Dronning.
- (905) Samson: (*knæler, mumler*) Jeg hilser eder.
- (906) Kongen: Leg nu for os, Samson!
Hvad kan du lege? Samson og Dalila?
Det var et herligt Paafund. Leg du det!
Vis alle os, til Hæder for Gud Dagon,
hvordan han gav dig i vor Magt, hvorledes
du og Dalila bar jer ad hin Gang.
- (907) Samson: Det kan jeg ikke, Herre Konge.
- (908) Kongen: Jo.
Du skal. Hvad Herren byder, mægter Trællen.
(*Raaber*) : Hvis der er en iblandt jer, der vil være
Dalila, meld sig saa! — Hvad? ingen tør det!
(*Pause.*)
- (909) Rebekka: Det kunde lyste — mig.
- (910) Kongen: Filisterdronning!
- (911) Rebekka: En Spøg! En morsom Spøg!

- (912) Kongen: Det gaar ej an.
Det kan jeg ej tillade.
- (913) Rebekka: Hvorfor ikke?
Jeg kan udføre Rollen allermorsomst.
I en uskyldig Leg for Dagens Aasyn
er der da ikke Spor vanærende.
- (914) Kongen: Selv raader du jo for, hvor vidt du gaar,
naar det vanærende begynder, og
det morsomme ophører.
- (915) Rebekka: Ja, det gør jeg.
- (916) Kongen: Men hvilken Hæder sker dig ikke, Træl!
min Dronning selv vil lege med dig.
- (917) Rebekka: Samson!
Knæl ned foran mig! Smaadrenge, vis ham hvor!
Dér, netop dér! Og saa er jeg Dalila,
og du er Samson — tvende Roller, hvor
du vist i Tidens Løb aldeles glemte
din, mens jeg lærte min. — Nu: Hil dig, Samson!
Du kommer hid til mig! Hvad vil du mig?
- (918) Samson: Se paa dig.
(*Alle ler.*)
- (919) Rebekka: O, hvor har du skønne Øjne.
Jeg elsker disse Lueøjnes Ild.
(*Latterbrøl.*) Men vil du bare se?
- (920) Samson: Ja, ikkun se.
- (921) Rebekka: Og ellers intet?
- (922) Samson: Ellers ingenting.
- (923) Rebekka: Vil du da ikke raade over mig?

- (924) Samson: Jeg bryder ej mig om at raade mere.
- (925) Rebekka: Og hvis jeg sagde til dig, at jeg bød dig Magten end for sidste Gang?
- (926) Samson: Jeg bryder mig ej om Magt.
- (927) Rebekka: Men jeg er skøn at vinde.
- (928) Samson: Alt skønt forgaar.
- (929) Rebekka: Det ved du af dig selv.
(*Latter.*) Men hvis nu Tusinder afgang af Svaret?
- (930) Kongen: Hvad Tusinder?
- (931) Rebekka: Sølvsekler mener jeg.
- (932) Kongen: (*ler tilfreds*) Javel. Javel.
- (933) Samson: Alt har jeg overvejet.
- (934) Rebekka: (*i Smerte*) Saa elsker du mig ikke?
(*Latter.*)
- (935) Samson: Elsker du da mig, Dalila?
- (936) Rebekka: Alt jeg ofrer dig.
Saa kan du tvivle paa min Kærlighed?
- (937) Samson: Den, der vil drage mig fra Herrens Veje, kan ikke elske mig.
- (938) Rebekka: Jo, bedste Samson,
jeg vil just drage dig fra Herrens Veje til Kvindens. Det beviser da min Elskov.
(*Latter.*) Men vil du ikke tage mod mit Tilbud,

saa sig mig dog, i hvad din Kraft bestaar!

(939) Samson: I det, jeg ikke tager mod dit Tilbud.
(*Latter.*)

(940) Rebekka: Ja, det beviser mig din Kraft, men ikke
hvorfra den strømmer.

(941) Samson: Fra Guds Viljes Væld.

(942) Rebekka: Hvor er det Væld? Det er vel nær ved Sorek.
(*Latter.*) Men bli'er du ved med din Stivsindethed,
bli'er Truslen Alvor.

(943) Kongen: Hvilken Trusel?

(944) Rebekka: At
Dalila ej vil sove hos ham.
(*Latter.*)

(945) Kongen: (*ler*) Godt.

(946) Samson: En Almagts gud kan le ad alle Trusler.

(947) Rebekka: Nej, tænk! Er du nu vorden Almagts gud?
(*Latter.*) For sidste Gang, du siger altsaa Nej?

(948) Samson: Jeg siger kun, Guds dunkle Vilje ske!

(949) Rebekka: (*sitrende*) Vel! Vel! Ja, alt er dunkelt for den blinde.
(*Latter.*) (*Spytter.*) Tvi dig, du blinde usselige Træl.

(950) Kongen: Hvad? Opgav du?

(951) Rebekka: Lad os nu pine ham!
Først: tving ham til at knæle ned for Dagon.
Har *han* først tilbedt ham, vil Folket knækkes,
og snart er Jahves Styrke brudt — forbi.

(952) Kongen: Ja, du har Ret! Hvor er du vis, min Elskte!
Spyt paa den blinde! hen til Dagon med ham!

- (953) En Mor: (*kommer frem med sin lille Søn ved Haanden*) Se her, min Dreng, her er den blinde Træl!
Ja, knyt du bare dine bitte Hænder,
spyt paa hans lange Haar og Skæg og sig:
Tvi dig, du blinde, dumme Jødetræl!
- (954) Drengen: (*spytter paa ham og slaar ham*) Tvi dig, du blinde, dumme Jødetræl!
- (955) En højtstaaende Filister: Dans for os, Samson!
- (956) Mange: Bravo! Han skal danse!
- (957) Kongen: Ja, lad ham danse.
- (958) Rebekka: Dans, du blinde Træl!
(*Samson danser; man puffer til ham og spænder Ben for ham, han snubler; man hujer af Latter.*) Du danser daarligt.
- (959) Kongen: Op med dig igen!
Dans! Dans igen!
- (960) En Filister: (*spytter paa ham*) Hvo spytter paa dig nu?
- (961) Flere: Ja, sig os, hvem det var, der spytted paa dig!
- (962) En anden: (*holder tre Fingre frem*) Hvor mange Fingre har jeg her, o Træl?
- (963) Samson: Jeg kan ej se det.
- (964) Kongen: Du skal svare ham.
Hvor mange er der?
- (965) Samson: Fem.
- (966) Kongen: (*slaar ham*) Forvorpne Hund!
Du lyver skamløst for din Herres Aasyn.
Nu, sig det saa.

(967) Samson: To.

(968) Kongen: (*slaar ham*) Bliver frækt du ved?
Igen!

(969) Samson: Tre.

(970) Kongen: (*slaar ham*) Se, han ved det godt, den Løgner;
men han forstiller⁷² sig og lyver for os.
Knæl ned og kys min Fod!
(*Samson knæler og kysser Gulvet*) Hvad? Raser du?
Fordrister du dig til at gøre andet
end, hvad jeg byder dig? Nu, kys min Fod.
(*Samson søger i Luften med Munden.*) Du tøver. Først forvexler du et Gulv med
min kongelige Fod. Saa tøver du.
Men jeg skal lære dig at trodse, Træl.
Kys, eller — — —
(*Samson kysser Foden. Kongen støder til, saa Samson falder bag over med blødende
Mund.*) Saadan skal det være, Træl.

(971) Rebekka: Jeg spytter paa dig, ynkelige Hund!
(*Bøjer sig ned over ham og hvisker*) Det er, som Spyd mig gennemstinger⁷³ Brystet.
Sig Ja! Sig Ja!
(*Højt*) O, hvor jeg hader dig.

(972) En Filister: Hvor er nu alle dine store Ord
og dine store Gerninger, du blinde?

(973) En anden: Nu løfter du vel ingen Porte af
og render af med over alle Bjerge?

(974) En tredie: Hør, skal vi fange dig en Bi, Hr. Samson?
Saa kan du slikke Honningen af den.

(975) En fjerde: Og vi kan købe dig en Skøge til
at ligge hos dig — hvis du vil — i Nat.

⁷²*forstiller*: Tysk ord ("verstellen"), som betegner det at stille sig anderledes an, end man virkelig er, at påtage sig et andet væsen, at skrømte eller simulere. [ODS]

⁷³*gennemstinger*: Ordet "stinge" betegner det at ramme eller stikke med en spids genstand, at føre eller jage et spidst redskab ind. [ODS]

- (976) En femte: Maaske er hun i Gaza ikke opbrugt.
- (977) En sjette: Hvis du vil flække flere Løver, kan vi lægge dig paa aaben Mark i Nat; saa kommer de nok til dig.
- (978) En syvende: Jeg skal gerne faa skaffet dig en Asenskaeft.
- (979) En ottende: Den har han.
(*Hyl af Latter.*)
- (980) Rebekka: (*hvisker*) Sig Ja, o Samson, hør mig!
(*højt*) : Tvi dig, Træl!
- (981) Samson: Guds Vilje ske! Og Gud tilgive mig den Brøde, som du her begaar imod mig.
- (982) Kongen: Hvad siger han?
- (983) En Filister: Han beder Gud tilgive ham selv den Brøde, Gud begaar imod ham.
(*Latter.*)
- (984) Forpræsten: Men er det ej paa Tide, Herre Konge, at selve Offerfesten kan begyndes?
- (985) Kongen: Jovist! Hen for Gud Dagens Billed med ham! Knæl ned og tilbed Dagon, før du dør!
- (986) Forpræsten: Men skal hans egne Landsmænd ikke ogsaa — —
- (987) Kongen: Jo, hent dem kun! Knæl ned og tilbed, Træl!
(*Samson er ført hen for Dagens Billed. Forpræsten vender sig for at gaa ud og hente Ypperstepræsten og de andre Fanger ind til Offerdøden.*)
- (988) Samson: (*rolig*) Det gør jeg ikke.
(*Det giver et Ryk i Kongen, Rebekka synker til Jorden, Forpræsten standser, den almindelige Hujen forstummer. Udenfor høres Barnegraad.*)
- (989) Kongen: Gør du ikke, Træl?
Knæl eller ve dig! — Nu! Hvad bli'er det til?

Kys Dagens Fod! — Du tøver, usle Træl!
Ind med hans Landsmænd! Med dem allesammen.
Du skal ej tro, at du kan trodse mig.
Saa sandt som jeg er Konge, saa skal eders
Ypperstepræst og eders andre Stormænd
snart vorde Vidne til, at du tilbeder
vor Gud, og de skal tvinges til det samme.
Dit hele Folk skal bøje sig for Dagon.
Det vover ej at modstaa vore Bud,
naar du, dets stærkeste og største Kæmpe,
dets første Præster og dets bedste Mænd
har set, at Modstand mod mit Bud er haabløst,
at Jahve er uduelig, afmægtig,
og Dagon er den herligste paa Jord!

- (990) Samson: (*rolig*) Det faar de sent at se.
- (991) Kongen: Du trodser mig.
Giv Tid kun! Pinseldøden venter dig.
- (992) Samson: Det gør den jo, hvad enten jeg saa knæler
for Dagon eller ej.
- (993) Kongen: Jeg lover dig,
at Pinslerne skal kortes og formindskes,
hvis du nu lydig gør din Herres Bud.
- (994) Samson: Saa dum er ikke jeg i Fængslet vorden,
at jeg vil stole paa Filisterløgne.
Dog vil jeg heller ofre Livet end ej
at være lydig mod min Herres Bud.
- (995) Kongen: Jeg er din Herre.
- (996) Samson: Dér løj du igen.
- (997) Kongen: Det faar vi se. Men hvorfor kommer ikke
de andre Hunde, naar jeg længst har budt det?

- (998) Forpræsten: (*gaar*) Nu henter jeg dem.
- (999) Kongen: Knæl saa! Knæl saa, Samson!
Det første Syn, som deres Blik skal møde,
naar nu de kommer ind, vil jeg, skal være
din brudte Trods og din Ydmygelse,
saa de af dette Syn kan drage Lære.
- (1000) Samson: Gud give, de maa drage Lære af
min brudte Trods og min Ydmygelse.
De tvende Ting er Herrens Vilje med os;
men ikke er den brudte Trods en Fejghed;
Ydmygelse er ikke angst Forsagthed.
- (1001) Kongen: Ti! Ti og knæl!
- (1002) Rebekka: (*frem*) Nej, lad os lokke ham!
Lov ham hans Frihed for at knæle ned!
- (1003) Kongen: For dyrekøbt!
- (1004) Rebekka: Min Konge, ingenlunde.
Husk, dennes Knæfald er jo hele Folkets.
- (1005) Kongen: Ha, du har Ret. Vi lover dig din Frihed,
hvis du vil knæle ned og prise Dagon.
- (1006) Samson: Vil du forære mig min Frihed, Konge?
- (1007) Kongen: Det er mit Tilbud, hvis du knæler ned.
- (1008) Samson: Jeg tager ej mod Skænk af Trællehaand.
- (1009) Kongen: (*rasende*) Skamskændes skal jeg af det blinde Dyr.
- (1010) Rebekka: (*aandeløst*) O, Samson, knæl! Tag mod det, hører du!
- (1011) Forpræsten: (*vender tilbage*) Nu kommer de!

- (1012) Kongen: Saa tving ham da i Knæ!
Rask! Pres hans Læbe ind mod Dagens Fod!
(*Man iler til.*) Tryk til! Tryk til!
- (1013) Rebekka: O, Samson, Samson!
- (1014) Forpræsten: Rigtigt!
Jeg hører Graad af Børnene og Skrig
fra Møerne og Hadsord fra de gamle.
Nu rask til Festen!
- (1015) Kongen: De skal se dig knæle
for Dagon.
- (1016) Forpræsten: De skal tvinges selv i Knæ!
- (1017) Rebekka: O, Samson!
- (1018) Forpræsten: Snart er Jahves Saga ude!
- (1019) Kongen: Nu rører Munden ved — — —
- (1020) Forpræsten: Dér kommer de!
- (1021) Samson: (*tordnende*) Guds Vilje ske! Nu er hans Time⁷⁴kommen
(*Han fatter om Billedstøttens Fodstykke. Hans udvoxte Lokker begynder at flagre. Han løfter den mægtige Støtte over sit Hoved og slynger den bagud, saa den med et tordnende Brag styrter ned og spærrer hele Portaabningen. Alle viger forfærdede tilbage. Forpræsten falder paa sit Aasyn. Rebekka vakler, og synker sammen. Lammet Dødsstilhed opstaar. Samson famler sig lige frem og naar saaledes Dobbeltsøjlen. Her stiller han sig, støttende sig mod den ene.*) Der ligger Dagon. Jeg kan ikke se ham.
Jeg kan kun skue Jahve. O, I Stakler,
at I kun skuer Dagon og ej Gud.
I dumme Taaber, at I kunde tro,
at Jahves Saga kunde være ude,
at Evigheden kunde høre op,

⁷⁴*Time*: Her henvises der til "Guds time" dvs. til det græske begreb "kairos", som betegner det gunstige eller særlige øjeblik for Guds virke eller nærhed. [DSD]

og Livets Skaber kunde miste Livet.

(1022) Ypperstepræstens Stemme udefra: Det er din Røst, jeg hører, Samson. Sig mig, hvorfor kan Porten ikke lukkes op?

(1023) Samson: Fordi Gud Dagon spærrer Vejen for jer.
Filisterguden selv har bragt sit Folk
til Død og Undergang. Filisterguden
maa tjene Jahve som hans Viljes Redskab.

(1024) Ypperstepræstens Stemme: Vidunderlig og stor er Jahves Vej,
Fortæl, hvad der er sket!

(1025) Samson: Gak hjem, du gamle
Guds Tjener til Gudsfolkets Arneplads.
Gak hjem, og sig dem, at vor store Gud
har end engang i Guddomsnaade fundet
Behag i sin mest syndefulde Tjener,
har rensset i Ydmygelser og Smerter
mit og dets Hjerte, saa hans Fadersol
igen tør utildækket smile til os,
og har udkaaret mig, den ringeste,
mest syndbebyrdede i hele Folket,
til Voldsherren med Retfærdsstraf at tugte
og gyde Mod i den forsagte Barm.
Gak hjem, og sig dem Herrens vise Føren,
hvorledes *I* vidunderligt blev sparet
for Døden, mens den ramte Fjenderne,
at det er Herrens Vilje, at hans Tjener
skal dø med Fjenderne, og at det fryder
hans Sjæl, at *han* maa øve Herrens Vilje.
Men advar, advar først og fremmest Folket
mod Overmod og Hovmod! Sig, at Herren
har lært sin Tjener i det dystre Fængsel,
at ikkun Ydmyghed gør Medgang god!
Og sig, at hvis de glemmer denne Lære,
maa Herren, skønt han hulker, straffe haardt.

(1026) Ypperstepræstens Stemme: Vidunderlig og stor er Herrens Vej. —
Ind ganger du nu til det ubekendte!

Men jeg, hans Tjener med de hvide Haar,
som saare gerne vilde bytte med dig,
jeg maa end ikke. — Nu, Guds Vilje ske!
Hvad end der sker, er det jo til vort Bedste,
naar kun hans store Vilje stander bag,
selv om det ofte dunkler for vort Øje.
Tit har du fejlet, faldet, syndet, Samson!
Da Gud nu atter har udkaaret dig til
sin Viljes Redskab, er det vel tilgivet.
Saa tag da disse Ord med ind i Døden:
Jeg, Jahves gamle, hvide Førstetjener,
tilgiver dig hvert Fejltrin i Guds Navn,
velsigner dig med Guds Velsignelse
og lyser Herrens Styrke, Fred og Naade
ind i din Sjæl til dette sidste Værk.

(1027) Samson: (*skælvende af Jubel*) Tak! Ha! det gryr! Mod Dagens Skød det lysner,
og Mulmet svinder i den sorte Nat.

(1028) Kongen: (*springer pludselig op*) Ha! hvad er dette for en Trolddom, der
har lammet os? Her er jo intet sket!

(1029) Forpræsten: Ve os! Vi er fortabt! Hans Gud er med ham!

(1030) Kongen: (*farer igen tilbage med et Skrig*) Ja! Ve! Hans Lokker — vi har glemt —
hans Lokker!

(1031) Forpræsten: Hvad de?

(1032) Kongen: De — de er voxet ud igen.
(*Atter Dødsstilhed.*)

(1033) Samson: Saa stor er Herren, min og Israels Gud,
at eders egne onde, grumme Planer
maa fremme hans, ja, bringe hans til Sejr.
Da før I pinte og forhaaned mig
paa alle tænkelige Helvedmaader,
da opdrog I mig til det store Værk.
For hver en Spot, et Slag, et Haansord mod mig
fornam jeg klarere Guds Aand i Hjertet.
Men da I spottede Gud Jahve selv

og mente, at hans og hans Folks og min
 Tilintetgørelse var mer end viss,
 da kendte jeg, at nu var Tiden⁷⁵inde,
 at nu var Nøden størst og Hjælpen nærmest,
 at — — —

(1034) Kongen: (*ler pludselig*) Men der er jo ingenting at frygte!
 Kom ham kun ikke nær! Men alle hurtigt
 hen for at fjerne Billedstøtten, saa
 at vi kan slippe ud. Han er jo blind.

(1035) Forpræsten: (*med et Rædselsskrig*) Han vælter — — — Søjlen rokker — Taget —
 ser I —

(1036) Kongen: Saafremt du lever, Dagon, staa os bi!

(1037) Forpræsten: Vort hele Folk vil gaa til Grunde!

(1038) Kongen: Hid!
 Hid! Løft! Skyd! Væk med Støtten!

(1039) En Filister: Taget! Taget!
 (*Alle styrter over hinanden og kaster sig over Støtten. Nogle skyder i den ene Ret-
 ning, andre i den anden. Følgelig rokkes den nok, men bliver liggende. Rebekka er
 ilet hen og ser med straalende Øjne paa Samson. Hvad hun siger, overdøves ganske
 af vilde Skrig. Oppe fra Taget høres Eder og Hyl.*)

(1040) Kongen: (*kaster sig pludselig paa Knæ for Samson*) Forbarmelse, Medlidenhed!
 Skaan! Spar os!
 Jeg knæler for dig! Se, jeg knæler for dig!

(1041) Samson: (*idet Skriget under Anstrengelsen for at flytte Billedstøtten er forstummet.
 Han presser udad paa begge Søjlerne, der længe modstaar hans Kræfter*) Jeg ser
 det ikke.

(1042) Kongen: Nej — det glemte jeg.
 Men hør mig saa! Forbarm dig over os!
 Det hele Folk vil evigt gaa til Grunde!

⁷⁵nu var Tiden inde: Her henvises til "Guds time" forstået som "kairos" (det gunstige eller særlige øjeblik).

Jeg byder alt, hvad du vil kræve, for — — —

(1043) Samson: Det Tilbud har du gjort mig engang før!

(1044) Kongen: Din Frihed! Jødeland — jeg giver dig —
at vorde Konge over! Hører du!
Mit eget Rige — ja, min Dronning med.

(1045) Samson: Og mine Øjne?

(1046) Kongen: Ja, ja, dine Øjne!
Ja, hvis jeg kunde — — — spar os! skaan os — Aah!
(*Han omklamrer jamrende hans Knæ og kysser hans Fødder.*)

(1047) Rebekka: O, Samson! O min Elskte! Gud er med os.

(1048) Samson: Ydmyg dig først! Rebekka!

(1049) Rebekka: Tror du ikke,
at gennem alle de Ydmygelser
mod dig i Dag er jeg ydmyget nok,
saasandt to elskende er een, o Samson.
Nu ved jeg, jeg har syndet svart ved dette
at ville foregribe Herrens Vilje;
og denne Syndsbevidsthed gør mig ydmyg.

(1050) Samson: Nu først kan jeg med Glæde dø.

(1051) Rebekka: Med mig.

(1052) Forpræsten: Vi faar den aldrig væk! Nej, hen mod ham!
Og riv ham væk fra Søjlerne! Det ene
kan frelse os.
(*Alle styrter hen mod ham.*)

(1053) Samson: Det gryr af Midnatsmulmet.
Min Vilje, Gud, i din! Min Aand mod dig!
God Morgen!
(*De første er naaet frem til ham. Den ene Søjle knækker med et frygteligt Brag. Samson synker ned i Rebekkas Arme. Hun bedækker ham med Kys. Taget styrter. Et eneste Rædselsskrig, sammensat af Mængdens i Hallen og dens paa Taget. Dødsstille.*)

(*Tæppe.*)